

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja ul. Piotrkowska Nr. 106.
Konto czekowe w P. K. O. Łódź, Nr. 61.119

Cena 25 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz: 7-99
00000 administracja i ekspedycja 1-99 00000

Wielki człowiek i zwykli ludzie

Prof. Bartel podwładnym, urzędnikiem i żołnierzem Marszałka

Przejmowanie władzy przez nowych ministrów — Pożegnalne wizyty prof. Bartla przed wyjazdem do Włoch -- Przemówienia marsz. Piłsudskiego, prof. Bartla i pułk. Matuszewskiego

„Niech zginą nerwy i nerki...”

Warszaw. korespondent „Głosu Polskiego” (S. B.) telefonuje:

Premier prof. Bartel złożył w dniu wczorajszym cały szereg wizyt pożegnalnych.

Z rana prof. dr. Bartel złożył wizytę p. marszałkowi sejmu Daszyńskiemu u którego spędził przeszło godzinę na przyjacielskiej rozmowie, poczem udał się do p. marszałka senatu prof. Szymańskiego.

W godzinach popołudniowych zjawił się b. premier Bartel w towarzystwie referenta prasowego prezydium rady ministrów p. Hładkiego w klubie sprawozdawców parlamentarnych.

Przy wejściu powitał go prezes klubu Bazylewski i wiceprezes Wierzyński.

P. Bartel wygłosił do członków klubu pożegnalne przemówienie, w którym wspominał m. in. że

NIEMA ŻALU DO DZIENNIKARZY

i że serdecznie za wszystko im dziękuje, zapewniając, że wszystkie jego działania traktował pod kątem widzenia interesów państwa, nigdy zaś — własnych.

Po południu również zęgnął się b. premier na specjalnie wydanym podwieczorku z marszałkiem Piłsudskim i członkami nowego i starego gabinetu. Prof. Bartel bowiem wyjeżdża jutro na wypoczynek do Włoch, skąd powróci dopiero na jesieni.

Na podwieczorku marszałek Piłsudski zwrócił się do prof. Bartla z następującymi słowami:

„Panie Kazimierzu! Wśród wielu rzeczy, które przeżyłeś ostatnio tę najważniejszą wspomnę wśród spraw dokonanych przez Ciebie: technikę pracy państwowej, która stała się dzięki Tobie

ZNACZNIE WYŻSZA

niż dawniej. Polska technika państwowa

STAŁA NA STOPNIU NISKIM i gorsza była od techniki najgorszego z państw. Pod tym względem starania Twoje stworzyły to, że Polska jest obecnie niekiedy podziwiana pod względem umiejętności rządzenia.

Spotykałem nieraz ludzi z któ-

rymi o rzeczach państwowych rozmawiałem i z którymi po Tobie nie umiałem się porozumieć.

Nie brał oni pod uwagę tego, że za Twoich czasów wieleśmy odskoczyli od tamtych dni, gdy jeszcze najgorsze państwo było pod względem techniki rządzenia lepsze od nas.

Ty sam może

NIE DOCENIASZ

swych zasług wobec państwa, ale państwo może istnieć tylko wówczas, gdy

UMIE SIĘ RZĄDZIĆ.

Teraz Ty wyjeżdżasz, cel-em poratowania Twojego zdrowia. Po odzyskaniu zdrowia wrócisz znowu do nas,

NIECH WIĘC ZGINĄ TWOJE NERWY I TWOJE NERKI”.

W odpowiedzi na to p. Bartel powiedział:

„Czcigodny Panie Marszałku i szanowni koledzy!

Naprzód złożył muszę najserdeczniejsze dzięki za słowa p. Marszałka do mnie zwrócone.

UZNANIE MARSZAŁKA

było zawsze dla mnie i kolegów moich

NAJWIĘKSZĄ NAGRODĄ ZA PRACĘ.

Służyliśmy wszyscy sprawie publicznej pod przewodnictwem Twoim p. Marszałku i życzenia Twoje były dla nas świętym rozkazem, bo odnosiłmy się do Ciebie jako do wodza narodu z pewnym nabożeństwem.

Stosunek mój i kolegów moich do Ciebie nie jest stosunkiem podwładnych do przełożonego, lecz stosunkiem zwykłych ludzi do

WIELKIEGO CZŁOWIEKA.

Stoję i ZAWSZE GOTÓW BĘDĘ DO TWEJ DYSPOZYCJI

na każdym stanowisku, które Marszałek mi wskaże, oddam Ci wszystkie swe siły i zdolności, jako wo-
dzowi narodu.

CZUJĘ SIĘ TWYM PODWŁADNYM URZĘDNIKIEM I ŻOŁNIERZEM

i chciałbym, abyś to oświadczenie przyjął tak szczerze, jak je składałem”.

Warszaw. korespondent „Głosu Polskiego” (S. B.) telefonuje:

Wczorajszy dzień polityczny stolicy był dniem pożegnań starego gabinetu i przejmowania funkcji przez nowych ministrów.

O godzinie 10-ej rano odbyło się w ministerstwie wyzn. religijnych i oświecenia publicznego przekazanie urzędowania przez dotychczasowego ministra p. dr. Kazimierza Świątalskiego, a obecnego premiera p. ministrowi dr. Sławomirowi Czerwińskiemu, dotychczasowemu podsekretarzowi stanu w tymże ministerstwie.

P. minister Czerwiński w pożegnalnym przemówieniu zapewnił p. premiera, że ministerstwo oświaty prowadzone będzie i nadal w myśl jego poczynań, i linii wytycznych i polecił ministerstwo jego specjalnej opiece.

P. premier odpowiedział, że z ministerstwem łączy go serdeczne więzy uczuciowe i że losy tego ministerstwa będą go zawsze żywo obchodzić.

Równocześnie prawie w ministerstwie skarbu odbyło się przejście

urzędu przez nowego kierownika ministerstwa pułk. Matuszewskiego.

Na uroczystości tej kier. ministerstwa pułk. Matuszewski wygłosił następujące przemówienie:

„Panie wiceministrze, Panowie! Przystępując do kierowania resortem, z którego pracą dotychczas stykałem się sporadycznie i zdaleka czuję się w obowiązku powiedzieć w kilku zdaniach, jak pracować pragnę.

Jako kierownik — nie minister — powołany jestem do spełnienia określonych zadań i w określonym terminie, jeśli określenie terminu przy zjawiskach tak złożonych, jak ekonomiczne i polityczne — jest możliwe.

Tembardziej chcę, aby zapoznał się Panowie, z metodami, jakie stosować zamierzam.

Ustępujący rząd, jak i wszystkie poprzednie od r. 1926 działają rządy zostawia po sobie skarb zasobny, kasy pełne, walutę ustabilizowaną. Tym samym działalność rządu poprzedniego, w którym tak długo tęskę skarbu piastował min. Czechowicz, daje nam nalcenniejszą, gdyż na praktyce opartą wytyczną.

Trzymać się zatem będziemy wskazań, które okazały się już skutecznymi, unikać gwałtownych, przez życie nie wskazanych zmian.

Brak doświadczenia w pracy skarbu, z czego zdaje sobie sprawę wytwarza w moim osobistym ustosunkowaniu się w administrowaniu groszem państwowym zdwojoną ostrożność.

Wyteżę energię i decyzję, której mi nie zabraknie, aby trudności opanować. Jestem pewien, że Panowie uczynią to samo.

W ten sposób uda się nam osiągnąć to, co jest wspólnym naszym celem: obsłużyć dobrze i uczciwie państwo na jego odcinku skarbowym.

Będę szczęśliwy, jeśli uda mi się osiągnąć to, co jest jedynym celem osobistym, jaki mam, podejmując tę pracę: osiągnięcie szacunku ludzi, którzy obdarzyli mnie zaufaniem; szacunku społeczeństwa, szacunku Panów”.

Wice dyr. Banku Polskiego Młynarski

o wyższym kursie dolara w Polsce

Zwyżka jest zjawiskiem chwilowym i niegroźnym

Warszaw. korespondent „Głosu Polskiego” (S. B.) telefonuje:

Dzień wczorajszy na giełdzie oficjalnej zaznaczył się

DALSZĄ ZWYŻKĄ KURSU DOLARA

gotówkowego.

W związku z tem niepokojącym zjawiskiem zwróciliśmy się do kompetentnego w sprawie fluktuacji giełdowych wiceprezesa Banku Polskiego p. dr. Feliksa Młynarskiego z zapytaniem, jaki jest jego pogląd

NA OBECNĄ SYTUACJĘ GIEŁDOWĄ.

Wicedyrektor Młynarski odpowiedział nam co następuje:

Sytuacja, jakiej świadkami jesteśmy obecnie w Polsce

POWTARZA SIĘ ROK ROCZNIE W OKRESIE PRZEDŚWIĄTECZNYM

i to w całej Europie w związku z

Memoriały mniejszościowe

GENEWA, 16.4. (PAT). W dniu wczorajszym złożone zostały w sekretarjacie Ligi Narodów dalsze trzy memoriały mniejszościowe, a mianowicie litewski, rumuński i chiński.

Na dzisiaj zapowiedziane jest złożenie memoriałów polskiego, jugosłowiańskiego i czechosłowackiego, tak że ogółem zostanie złożonych około 15 memoriałów.

zwiększonym popytem na dolara gotówkowego.

Chodzi przecież o wypłacenie w gotówce licznych czeków przesyłanych z zagranicy a głównie z Ameryki.

W tej chwili jest u nas stosunkowo kurs dolara jeszcze

NIŻSZY NIŻ W INNYCH PAŃSTWACH EUROPEJSKICH.

Nasylenie rynku dolarami gotówkowymi jest tylko kwestją czasu. Jestem przekonany, że będziemy mogli nasycić rynek, a wówczas kurs dolara gotówkowego

POWRÓCI

natychmiast DO NORMALNEJ WYSOKOŚCI.

Arbiter elegancji sejmowej

Nie możemy narzekać, aby kalendarzowa wiosna nie była obfitą w ewenementy polityczne pierwszorzędnej znaczenia. Niecbladawo ostatnie miesiące urzędowania poprzedniego gabinetu nabrały soczystego rumieńca po artykule Marszałka Piłsudskiego Buńczuczne organy opozycji sejmowej huczały zbyt długo i bezkarnie pod egidą endeckiego „kalkulatora”, by nie wywołały surowego napomnienia ze strony Wodza Narodu, który wywalczył niepodległą rzeczywistość, bynajmniej nie ku ucieście krajowych podópórborczych tronów. Marszałek Piłsudski raz jeszcze, a chyba niezliczony z kolei, przywołał „nową magnaterję” do porządku. Ostrzeżenie Pana Marszałka, będące stałym objawem Jego „gry otwartej”, nie można nazwać wieloznacznym. Dobitność i jaskrawość tego ostrzeżenia poraziły niejedną parę oczu. Tem lepiej, tembardziej wbiły się w pamięć ostrzeganych, którzy, sobie na pohybel, prawdopodobnie tę przestrożę, zlekceważyli. Natomiast całkowita niespodzianką wiosenną jest fakt, że prof. dr. Kazimierz Bartel, opuszczając stanowisko premiera, zabrał głos w pożegnalnym wywiadzie prasowym.

Przyznajemy w skromności naszej, że celowości tego wywiadu nie rozumiemy. Z jednej strony „Król Jagiello bił Krzyżaki i pan Krupa chciał być taki” — z drugiej coś w rodzaju „rozzewnienia” pana Czechowicza, byłego ministra skarbu. Najzupełniej doceniamy wielkie zasługi pana prof. dr. Kazimierza Bartla, który tyle czasu wytrwał na ciężkiej i odpowiedzialnym stanowisku kierownika rządu, stojąc wiernie przy osobie pana Marszałka Piłsudskiego. Szkoda tylko, że opuszczając wysoki posterunek, dał się unieść temperamentowi politycznemu i zakończył swą działalność mową — wywiadem, który raczej zakłócił powagę chwili.

Twierdzenie nasze nie jest gołosłowne. Po artykule Marszałka Piłsudskiego było wiele szeptów, rozmówek, narad, ale nie było mów politycznych, ani odpowiedników prasowych, w formie oświadczeń, czy wywiadów. Pan prof. K. Bartel zaczął i... niedługo doczekał się odpowiedzi pana Ignacego Daszyńskiego. Obawiamy się, iż z kolei rzeczy zabierze głos pan Trampczyński, krótko mówiąc robi się... tramtadracja. Ale wróćmy do pana Daszyńskiego. Otóż, jak powszechnie wiadomo, p. Daszyński przed „wybuchem Polski” był znaną i cenioną ozdobą austriackiego parlamentaryzmu. Po „wybuchu Polski” prześlancowanie parlamentarne na ojczystą glebę udało się znakomicie. P. Daszyński zdobył sobie nawet w krótkim czasie niepisany tytuł arbitra elegancji polskiego sejmu.

Wybór tak zawodowo-fachowej osobistości na stanowisko marszałka sejmu powitano w pewnych sferach z nieklamany zapalem. Coś jakgdyby Mickiewicz objął wykłady języka polskiego w „szkole początkowej”. Niestety, jednak szkoła początkowa nie przejęła się Mickiewiczem, natomiast Mickiewicz przejął się szkołą początkową. Świadczy o tem wymownie list otwarty, rozesłany do prasy, a zaadresowany do pana premiera Bartla. O cóż chodzi? Otóż dla pana Daszyńskiego zasadniczym żywiołem jest parla-

mentaryzm tak, jak dla ryby woda. Cóż robiłby p. Daszyński bez parlamentaryzmu, czem byłby p. Daszyński bez sejmu — emerytem sejmowym, dodajmy, zasłużonym, w płaszczu afgańskiego księcia, z orderami na piersiach i pochwałami na piśmie. Trudno przecie uchylić wieku leaderować wśród prowincjonalnych rzesz proletariackich i zrywać na wysoka kłębę modulowany głos dla byle wiekowej i to niebezpiecznej okazji. A taka ewentualność może grozić!

Oświadczenie pana Marszałka Piłsudskiego godzi w sejm wielkości opozycyjnej, która kreowała p. Daszyńskiego na godność oficjalnego arbitra elegancji sejmowej. Stąd konsternacją. P. Daszyński z przerażeniem stwierdził, że znalazł się poza kołem rzeczywistości polskiej, będącej całkowicie w rękach Marszałka Piłsudskiego. Sejmowa wieża, której chwalebna wysokość dawała złudzenie pewnej równości z najwyższymi czynnikami w państwie, zakołysała się niebezpiecznie, niweczając ambicje i przekreślając parlamentarną wysługę lat, wszystko, wszystko.

Wobec tej sytuacji p. Daszyński z rozpaczą w sercu zapomniał o niepisany tytuł arbitra elegancji sejmowej i uderzył „bykiem”. To uderzenie nie wyprawa dził wbrew nadziejom nikogo z

równowagi. P. Daszyński prawdopodobnie zagłada od czasu do czasu do swych prac pisanych. W książce p. t. „Sejm, rząd, król, dyktator”, wydanej w 1926 roku, pisze o sejmie, że jest „przedstawicielstwem narodu, który wzrastał w niewoli, analfabetyzmie i w nędzy”, oraz że Marszałek Piłsudski jest „wodzem moralnym tych wszystkich, którzy tęsknią do uczciwości w życiu państwowym, którzy pamiętają o tem, że nieprawością sejmu Polska upaść może”.

Tak przedstawiała się ocena sytuacji p. Daszyńskiego, gdy tkwił w aljanckich szeregach obozu Piłsudczyków. Dzisiaj natomiast, gdy

p. Daszyński znalazł się w sprzymierzonym z endekami obozie — sejm „obok wad — ma dużo cierpliwości, dużo poddania się życliwemu i zrównoważonemu kierownictwu, co jest właściwością podatną”.

Zestawienie wynurzeń p. Daszyńskiego jest tak wymowne i nie wymagające szerszych komentarzy, że poprzestajemy na niem. Żałujemy nieopatrzności kroku ze strony tak poważnego parlamentarzysty, który zasługę długich lat grzebie jednym nieszczęśliwym wystąpieniem. Słusznie ongiś powiedział Marszałek Piłsudski, że polityka „jest fałszywą grą”.

J. Drzewiecki.

Reforma szkolnictwa w Czechosłowacji

Jednolita szkoła i redukcja programów wykładowych

Korespondencja własna „Głosu Polskiego”

Czechosłowackie ministerstwo oświaty, pragnąc przystosować szkolnictwo powszechne i średnie do potrzeb współczesnej doby, postanowiło gruntownie zreformować system nauczania w szkołach wszystkich typów. Opinia i prasa czechosłowacka problemowi temu poświęca bardzo wiele uwagi, uświadamiając sobie w całej pełni doniosłe znaczenie, jakie zagadnienie to posiada dla pomyślnego rozwoju narodu i państwa. Wielkie zainteresowanie w ogóle czechosłowackim wywołała dlatego ankietę, którą niedawno przeprowadziło ministerstwo oświaty na temat projektowanej reformy szkolnictwa, chcąc zapoznać się z opinią wybitnych fachowców w tej sprawie. Ankietę ta, w której udział wzięli cały szereg czołowych przedstawicieli czechosłowackiego świata kulturalnego, nie doprowa-

dziła wprowadzić do ustalenia jednolitych wytycznych projektowanej reformy, nie mniej jednak przyniosła cały szereg poważnych korzyści, pozwalając ministerstwu poznać życzenia i postulaty poszczególnych w sprawie tej zainteresowanych i miarodajnych czynników.

Minister szkolnictwa, dr. Stefanek, reasumując wyniki przeprowadzonej ankiety, oświadczył w tych dniach na temat projektowanej reformy szkolnictwa czechosłowackiego co następuje:

„Nie bacząc na to, że licznym wśród uczestników ankiety wypowiedzieli się przeciwko szkole jednolitej, widzę przyszłość naszego szkolnictwa właśnie w tym typie szkoły. Podkreślić jednak należy, że do tego ideału dopiero wtedy będziemy mogli się przybliżyć, gdy wyzbedziemy się wszystkich tra-

dycji, pochodzących jeszcze ze starej Austrii.”

Z kolei przystąpił minister do szczegółowego omówienia poszczególnych punktów ankiety. Nad sprawą podziału szkoły na trzy stopnie trzeba się będzie jeszcze poważnie zastanowić, gdyż z powodu braku materiałów statystycznych i psychologiczno-eksperymentalnych nie można było problemu tego dotychczas wyczerpująco przedyskutować. Realizacja postulatów, domagającego się zaprowadzenia obowiązkowej czwartej klasy w szkołach wydziałowych, napotykałaby w danej chwili jeszcze na poważne trudności, wobec czego ministerstwo zamierza narazie zadowolnić się zaprowadzeniem w tych szkołach czwartej klasy ni-obowiązkowej. Odpowiednie zreferowanie planów nauczania umożliwiłoby jednak ab-

solwentom szkół wydziałowych przejście do gimnazjum po zdaniu egzaminu wstępnego z obcych języków. W szkołach realnych zaprowadzona zostanie specjalna klasa przejściowa, w której absolwenci szkół wydziałowych przygotowywaliby się do piątej klasy szkoły realnej.

W ankiecie, przeprowadzonej przez czechosłowackie ministerstwo oświaty bardzo ożywioną wymianę poglądów wywołało zagadnienie podziału szkoły średniej na dwa typy. Problem ten na tyle jest skomplikowany, a poglądy poszczególnych fachowców w tym przedmiocie tak są podzielone, że narazie nie można jeszcze pomyśleć o jego definitywnym załatwieniu. Minister Stefanek sądzi jednak, że dzisiejszym potrzebom życia najlepiej odpowiada podwójny typ szkoły średniej — gimnazjum łacińskie (z łaciną jako obowiązkowym językiem wykładowym) i gimnazjum realne (bez łaciny).

W ankiecie wysunięto dalej projekt, by uczniom umożliwiono wybór niektórych przedmiotów wykładowych. Minister Stefanek projektu takiego nie pochwała, uważając iż jego realizacja naruszałaby zasadniczy charakter szkoły średniej, mającej swym wychowankom dać jednolite wykształcenie powszechne.

W sprawie szkolnictwa żeńskiego minister oświadczył, iż należy dawać pierwszeństwo szkołom specjalnym dla dziewcząt przed szkołami koedukacyjnymi. Wychowanie kobiet powinno iść w tym kierunku by dziewczęta zawsze uświadamiały sobie, że głównym powołaniem kobiety jest być matką i gospodynią.

Minister zapowiedział dalej powszechną redukcję programów wykładowych w szkołach średnich, których uczniowie obecnie przeciążeni są pracą. Wiele uwagi poświęca szkoła poświęcać nauce języków, co przedewszystkiem zostanie uwzględnione w reformie programów szkół handlowych.

Pod koniec swego przemówienia oświadczył minister Stefanek, że obecna ankietę nosiła charakter ankiety powszechnej. W najbliższym czasie ministerstwo przeprowadzi jeszcze ankietę specjalną, która zajmie się pewnymi specjalnymi zagadnieniami reformy szkolnictwa. Tak więc przedyskutowane zostaną w ankiecie te także problemy, jak sprawa nauki śpiewu i muzyki w szkołach „owszechnych” i średnich dalej sprawa nauki religii, etyki itp.

Wszystkie te ankiety mają na celu jaknajdokładniejsze zbadanie doniesionego problemu reformy szkolnictwa przez czynniki miarodajne, które za swój obowiązek uważają zapoznanie się z planami i życzeniami sfery pedagogicznej, jako najkompetentniejszych znawców tego przedmiotu.

Generalna „czystka” w partji komunistycznej

zwrócona jest przeciwko trockistom i sympatykom t. zw. „prawicowego odchylenia”

W pierwszych dniach kwietnia podjęta została w rosyjskiej partji komunistycznej gorączkowa akcja w kierunku oczyszczenia partji z elementów niepraworządnych i niekomunistycznych. Głównym celem obecnej „czystki” jest według słów praworządnych bolszewików stworzenie absolutnej jednolitości ideowej w partji komunistycznej, poza stojącej od pewnego czasu w niektórych dziedzinach jej działalności pod dość silnymi wpływami elementów, obcych doktrynie leninowskiej.

„Czystka” partji komunistycznej posiada w roku bieżącym zupełnie odrębny charakter od wszystkich „czystek” poprzednich, które dotychczas miały miejsce w ZSSR. Podczas kiedy przy podobnych akcjach w latach poprzednich kontrolę „praworządności komunistycznej” przeprowadzano tylko w stosunku do pewnej kategorii członków partji, w roku bieżącym „czystka” obejmuje wszystkich bez wyjątku zorganizowanych komunistów rosyjskich i będzie w ten sposób „czystką generalną”, jak nazywa ją prasa sowiecka.

Ostatnia gruntowniejsza „czystka” w partji komunistycznej ZSSR przeprowadzona została w roku 1921, a ponieważ od tego czasu liczba zorganizowanych komunistów wzrosła trzykrotnie przeto skład tej osobisty stał się z biegiem czasu bardzo różnorodny. Komitet wykonawczy stronnictwa komunistycznego podkreśla fakt ten ze specjalnym naciskiem, starając się dowiedzieć, iż ten właśnie liczebny wzrost partji jest jedynym źródłem w-

padku zalet politycznych kompartii. W ciągu 8 lat, dzielących obecną czystkę generalną od ostatniej „ogólnozwiązkowej czystki”, odbyło się w poszczególnych organizacjach komunistycznych kilka czystek mniejszych, niejako lokalnych, których celem było uwolnienie tych organizacji od elementów obcych socjalnemu duchowi partji. Czystki te obięły jednak nie więcej jak 25 proc. ogólnej liczby członków stronnictwa, przyczem ilość wykluczonych z partji komunistów „niepraworządnych” wynosiła zaledwie 6 proc. ogólnej liczby „podejrzanych”.

Obecna „czystka” ma być natomiast tak surowa, że obawiają się jej nawet najgorliwsi wyznawcy

„doktryny „leninowskiej”, zasiadający w partji już od wielu lat i posiadający tę tylko wadę, że nie mogą się wykaazać „proletariackim pochodzeniem”.

Podczas czystki członkowie komisji kontrolnych zwracać będą specjalną uwagę również na stosunek poszczególnych członków partji do t. zw. prawego i lewego odchylenia. Czystka powinna — w myśl rozkazu komitetu wykonawczego, — usunąć z partji ostatnie reszki trockizmu i wszystkich sympatyków t. zw. odchylenia „prawicowego”.

W tych dniach o celach i zadaniach „generalnej czystki” przemawiał na posiedzeniu komisji kontrolnej przy partji komunistycznej znany działacz i przewodniczący komisji kontrolnej, E. Jarosławski, który przedewszystkiem podkreślił, że czyste towarzyszyć powinna jaknajdalej idąca samokrytyka, krytyka prasowa, krytyka partyjna i samokrytyka społeczna. Członkami komisji kontrolujących winni być wyłącznie starzy bolszewicy, którzy do czystki powinni się jaknajsumienniej przygotować, by z misją swę wywiązać się szybko i dobrze.

Wiosna „czystka” partji komunistycznej będzie równocześnie akcją śledczą w stosunku do tych wszystkich działaczy partyjnych na które w czasach ostatnich padło podejrzenie sprzyjania przeciwnikom komitetu wykonawczego partji. Nic przeto dziwnego, że ci wstrząśnięci ludzie bolszewicy wyśków „czystki” z największym oczekiwaniem pokierem.

3-letni zabójca

Zabił siostrę z...uciekier

Wstrząsający dramat rozegrał się w małej litewskiej wiosce Jaunsaie.

Mieszkanca tej wsi, Emilja Samuilonis, wyszła na chwilę z domu, zostawiając swe dzieci: trzyletniego Jasia, dwuletniego Piotra i trzymiesięczną Marysię, której dała ka walek chleba posypanego cukrem.

Po wyjściu matki najstarszy z rodzeństwa trzyletni Jasię chciał odebrać przysmak trzymiesięcznej siostry, a gdy ta zaczęła płakać, uderzył ją pięścią po głowie. Powróciwszy do domu, matka zastała w kołysce trupę swej córki.

Opinia Europy o obecnej sytuacji w Polsce

Anglja odnosi się z ufnością do poczynañ Marszałka Piłsudskiego — Entuzjastyczny artykuł węgierskiego dziennikarza o Marszałku

BUDAPESZT, 16 kwietnia. (P.A.T.) „Budapesti Hirlap”, zamieszczając wstępny artykuł na temat utworzenia nowego rządu w Polsce, pisze m. in.: Marszałek Piłsudski, również, jak i cały gabinet, będą mieli niezawodnie jedyny cel na oku: SŁUŻYĆ W CAŁOŚCI NARODOWI ORAZ SPRAWIE ZJEDNOCZENIA SIŁ NARODOWYCH w celu uczynienia z Polski, uwolnionej ze 150-letniej niewoli, przy życiu całokształtu jej sił moralnych i materialnych, decydującego czynnika w Europie wschodniej.

My, którzy przeżyliśmy 100-letnią niewolę, życzymy patriotom polskim, ażeby ten wysiłek został uwieńczony sukcesem.

*

LONDYN, 16 kwietnia. (PAT.) Dzisiejszy „Times” zamieszcza artykuł p. t. „Dyktator i Sejm w Polsce”, w którym

OMAWIA ZMIANĘ RZĄDU POLSKIEGO

i daje ocenę roli DYKTATORA NOMINALNEGO, którą zdaniem dziennika Marszałek Piłsudski odgrywa od zamachu stanu w r. 1926.

Artykuł swój „Times” kończy uwagą: „Na szczęście Piłsudski, dzięki swemu usposobieniu, uchro-

Primo de Rivera aresztuje

za krytykę swe osoby

PARYŻ, 16.4. (PAT.) „New York Herald” donosi z Handaya, że pewien młody Amerykanin, ożeniony z obywatelką hiszpańską, a przebywający obecnie w Madrycie, który wystąpił z krytyką działalności Primo de Rivery, został aresztowany.

Ambasada amerykańska zażądała zwolnienia aresztowanego.

nił się przed próbą naśladowstwa innych bardziej jawnych dyktatorów i zniesienia całkowitego rządów parlamentarnych. Wobec tego, że Piłsudski nie poszedł od razu po przewrocie tą inną drogą MOŻNA OCZEKIWAĆ Z ZAUFANIEM,

że i obecnie nie podda się odmienne mu kierunkowi.

Uśłowienie OGRANICZENIA WŁADZY SEJMU WYDAJE SIĘ BYĆ NIE-UNIKNIJONEM, jednakże nie zagraża egzystencji parlamentu”.

Krwawy napad tajnej organizacji

na pułkową kasę sowiecką w Kronsztadzie

Dwóch ludzi zabito — Zrabowano 200 tys. rubli

MOSKWA, 16 kwietnia. (AW.) Donoszą z Leningradu, iż na stacji wojskowej w Kronsztadzie napadła grupa uzbrojonych osobników, która rozgromiwszy oddział żołnierzy, znajdujący się na stacji, wdarła się do podziemi, gdzie znajdowała się kasa wojskowa kronsztacka.

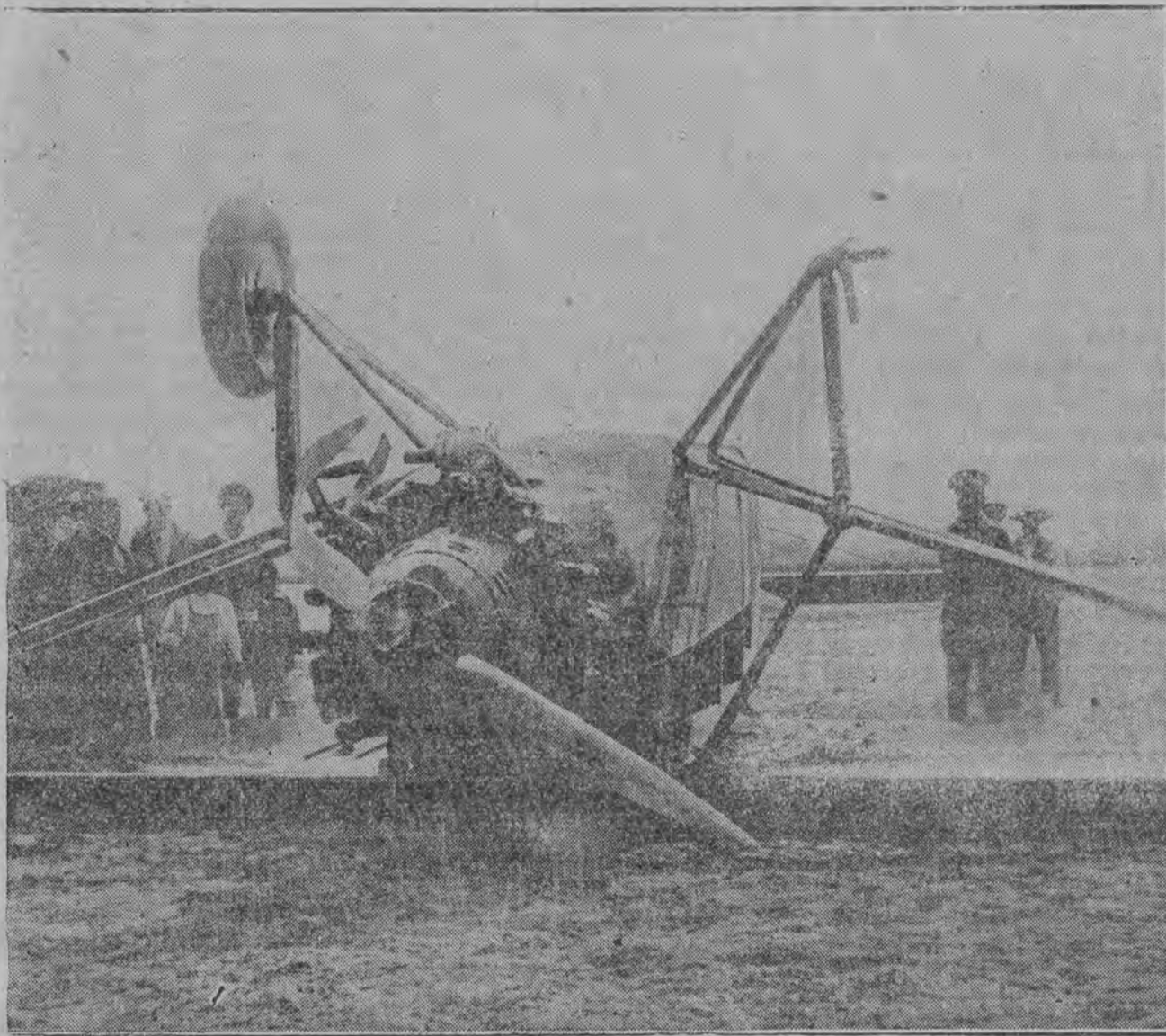
Rabusi unieśli z sobą około 200 tys. rubli.

W chwili opuszczenia podziemi wywiązała się między napaściami i żołnierzami gwałtowna strzelanina, w wyniku której dwu rabusiów zostało zabitych.

Jak dotąd nie ustalono, kto był sprawcą wzgl. organizatorem napadu.

Niezwykle zuchwały napad udał się głównie dlatego, że dokonany został wśród nocy, przytem strzegący skarbcza żołnierze nie spodziewali się żadnego niebezpieczeństwa.

Katastrofa samolotowa Lindbergha

Na rycinie naszej widzimy połamany aparat, na którym znakomity lotnik transatlantyczny Lindbergh odbył niefortunna podróż ze swą narzeczoną. Pasażerowie wyszli z katastrofy bez szwanku, najwięcej jak widzimy ucierpiał aparat.

Niemcy boją się konkurencji Gdyni

BERLIN, 16 kwietnia. (ATE.) — Prasa berlińska donosząc o memorjałach fódzkich związków przemysłu włókienniczego, który to memorjał wzywa do zawierania wszystkich kontraktów z dostawcami bawełny w ten sposób, żeby transporty kierowane były przez Gdańsk i Gdynię z pominięciem Bremy i Hamburga, wyraża powątpiewanie, czy krok ten może osłabić konkurencję Bremy i Hamburga.

Wykrycie

bakcyli szkarlatyny

RYGA, 16 kwietnia. (ATE.) — Z Moskwy donoszą, że profesori uniwersytetu w Permie Gramysłowowi udało się po czteroletnich badaniach wykryć bakcyl szkarlatyny.

Przeprowadzone eksperymenty potwierdziły wynalazek Gramysłowa i stwierdziły iż przyczyną szkarlatyny były bakcyle wytwarzające się na skórze.

Wynalazek ten ma wielkie znaczenie w zwalczaniu szkarlatyny.

Konflikt włosko-jugosłowiański

Inferwencja korpusu dyplomatycznego — Napaśliwy ton pism włoskich

BIAŁOGRÓD, 16 kwietnia. (A.W.) Silne wrażenie wywołało w tułtejszych kołach politycznych ostre wystąpienie szeregu organów prasy włoskiej przeciw Jugosławii.

Ton pism włoskich jest tak napaśliwy, iż cały korpus dyplomatyczny, akredytowany w Białogrodzie, zwrócił się dziś przed południem do zastępcy ministra spraw granicznych, dr. Kumanudiego,

o udzielenie wyjaśnień. Nie przybył tylko, oczywiście, poseł włoski. W godzinach popołudniowych dr. Kumanudi zaprosił do siebie posła włoskiego w Białogrodzie, konferując z nim przeszło godzinę.

Około godziny 6-ej popoł. rozpoczęło się posiedzenie rady ministrów, które trwało do późnego wieczora. Rezultatu obrad nie ogłoszono.

Za „grzechy” ojców...

Przykra sytuacja sowieckich studentów „nieproletarjackiego” pochodzenia

W rosyjskich szkołach wyższych praktykowany jest już od dłuższego czasu zwyczaj wykluczania ze szkół studentów pochodzenia nieproletarjackiego.

Czasami także wykluczenie „nieproletarjackich” studentów dzieje się wprost masowo i niejednokrotnie ma swe źródło jedynie w chęci „odplacenia się” znienawidzonym burżuazjom za grzechy ich ojców i dziadów. Wobec tego, że na tem tle w czasach ostatnich dochodziło w Rosji do nieporządnanych ekscesów, komisarz oświaty ludowej wyjaśnił, że w przyszłości wykluczanie studentów z uczelni stosowane być może jedynie wobec tych słucha-

czy, którzy systematycznie ukrywali swe nieproletarjackie pochodzenie.

O ile natomiast student przy zapisie do szkoły pochodzenia swego nie ukrywał, a w czasie pobytu w uczelni nie okazywał tendencji antyproletarjackich, to pod żadnym warunkiem nie może być ze szkoły wydalony.

Reporządzenie komisarza oświaty przyjęte zostało z uczuciem ulgi przez wszystkich studentów „nieproletarjackiego pochodzenia”, którzy wystawieni byli dotychczas na najrozmaitsze szykany ze strony zbyt gorliwych akademików komunistycznych.

Rozruchy chłopskie w Rosji

Chłopi przeciw komunie rolnej

RYGA, 16 kwietnia. (ATE.) — Z Chakowa donoszą, że w okręgu Niżeńskim we wsi Komarówka wybuchły rozruchy chłopskie na tle organizowania komuny rolnej.

Tłum włościan napadł na członków sowieckiego i geometrów, nie dopuszczając ich do pomiaru ziemi, przy czem przewodniczący sowieckiego Bojko został zamordowany.

Siedemnastu włościan zaarrestowano.

We wsi Stepanówka koło Kijowa został zamordowany w skrytobójczy sposób działacz komunistyczny Bondarewski.

Sąd sowiecki w Dniepropietrowsku skazał na karę śmierci dwóch włościan za zabójstwo przewodniczącego sowieckiego Jakowlewa.

Nowy lot transatlantyczny

PARYŻ, 16.4. (PAT.) Excelsior podaje, że lotnicy Assolant i Lejebre przeleciały w dniu dzisiejszym na monoplanie transatlantycznym do Anglii, skąd dnia 20 b. m. wyruszą do New Jorku, poczem drogą powietrzną powrócą do Paryża.

Zamach na wicekróla Indji

planowali terroryści hinduscy

Londyn, 16 kwietnia. (ATE.) — Donoszą z Delhi, że w chwili, gdy pociąg wicekróla Indji zbliżał się do stacji Hardwar zauważono, że podkłady kolejowe na małym mostku są spalone. Pociąg wstrzymano dopóki tor nie został naprawio-

ny. Władze wytoczyły śledztwo celem zbadania w jaki sposób mógł wybuchnąć pożar na torze. Istnieją poważne poszlaki, że był to planowany zamach ze strony terrorystów hinduskich.

Trzęsienie ziemi w Szwecji wyrządziło ogromne szkody

SZTOKHOLM, 16 kwietnia. W prowincji szwedzkiej Noorland odczuło na przestrzeni 150 klm. duże trzęsienie ziemi, które trwało wprawdzie krótko, ale było tak silne, że domy chwiały się, szyby wylatywały, a w mieszkaniach obrazy spadały ze ścian.

W pobliżu miejscowości Pitea utworzyła się szeroka i głęboka na 200 m. szczelina w ziemi, która czyni wrażenie szybu kopalnianego. Szczelina ta przerwała szosę oraz dwie drogi polne tak, że wszelka komunikacja na tych drogach jest przerwana. Szkody są znaczne. Ofiar w ludziach na szczęście nie było.

Ameryka nie ustąpi

Długi wojenne muszą być zapłacone

BERLIN, 16.4. (PAT.) Prasa berlińska donosi z Waszyngtonu, że w konsekwencji narad w Białym Domu wydany został półoficjalny komunikat, oświadczający, że stanowisko rządu amerykańskiego w sprawie długów wojennych nie uległo żadnej zmianie. Stany Zjednoczone w dalszym

ciągu stoją na stanowisku, iż między długami wojennymi a reparacjami nie istnieje żaden związek. Jednocześnie Biuro Wolffa podaje z Waszyngtonu komunikat określający zmniejszenie amerykańskich kosztów okupacyjnych jako niemożliwe.

„List” Stalina do Mussoliniego

Przyjaźń dwóch dyktatorów w interpretacji znakomitego humorysty Rody-Rody

Popularny humorysta niemiecki Rody-Rody „opublikował” na łamach berlińskiego dziennika „Tempo” następujący list Stalina do Mussoliniego, który uważa, w porównaniu „ze wszystkimi fałszyfikatami, jakie się w ostatnich czasach ukazywały na rynku”, za najbardziej „udatny fałszyfikat” pod względem literackim.

Poniżej podajemy treść tego sensacyjnego fałszyfikatu:

Drogi przyjacielu!

Niech mi będzie wolno pogratulować Panu z powodu rezultatów, jakie osiągnęło pańskie tak zwane głosowanie. Osiem i pół miliona „Si” przeciwko 136 tysiącom „No” — Pan rzeczywiście zadziwił cały świat.

Zadziwił Pan cały świat, lecz nie mnie, który jest pańskim zdecydowanym wielbicielem. Genjusz pański nie pozwał mi oczekiwać innych wyników, niż te, jakie wybory przyniosły, chociażby jedynie z tego powodu, że wypadek ten nie jest pierwszym przykładem entuzjazmu wyborczego pańskiej odczyny.

Było to w roku 1856, gdy Austria była zmuszona zrzec się Wenecji. Jak Panu wiadomo, celem zaoszczędzenia przewrócił Francuziż Józefowi, oddano sprawę do rozstrzygnięcia neutralnemu Napoleonowi III, który pozostawił decyzyjnie ludności Wenecji i ludność Wenecji zdecydowała: 681 tys. 658 głosów wypowiedziało się za Piemontem, a... 69 — za Habsburgami. Tych 69 było krawcami wojskowymi, którzy posiadali duże zapasy czarno-żółtego sukna... Te dwie uwagi godne liczby — 681.658 i 69 — wyryto wówczas na wrotach pałacu dożów...

Ja osobiście, jak to już zaznaczyłem, jestem pańskim gorącym wielbicielem i pozostaję ujm, jako zdeklarowany dyktator klasowy. Istnieją nierozdzielne więzy, które łączą nas, dyktatorów europejskich, i więzy te są o wiele trwalsze, niż te, które kiedykolwiek łączyły stare dynastje. My, dyktatorzy stoimy, opierając się jedynie na sile naszych nóg. Stare dynastje siedziały, rozpięzając się

wygodnie w ciągu stuleci na swych tronach. I oto zmuszony jestem wyrazić swój zachwyt: jak jest Pan w stanie tak twardo stać na wulkanicznym gruncie pański? W porównaniu z Panem, jestem smarkaczem i szczeniakiem. Pośladam, co prawda, do dyspozycji Sverberje, lecz czemże jestem w porównaniu z Panem... Jak zachwycająco pewnie pozabawiał Pan słowa Matteotiego! A mój Trocki? W dalszym ciągu kontynuuje publikowanie swych czarujących artykułów.

Lecz co mnie najwięcej zachwyca to — pańska zgoda z kościołem. Oto w czym można Panu pozazdrościć, boski Benitto! Na Wielkanoc otrzymał Pan cudną

pałmę, którą kościół pobłogosławił pański gabinet. Pański wielki pierwowzór Bonaparte powinien był, kłnie się szatanem, od Pana się uczyć, jak można wykorzystać stare emblematy do świętowania nowej władzy.

Ja jestem władcą 156 milionów, Pan zaś tylko 40 milionów, lecz i pańska sytuacja otwiera Panu perspektywę do nowych, wielkich skoków faszystowskich.

Mógłbym jeszcze, lecz po cierpieniu jestem bratem w Chrystusie. Jak tylko poczucie w swych kościach najsłabszą słabość, ujrzy mnie Pan wstępującego, w jednym rzędzie z sobą, na stopniach prowadzących do kościoła. Oddany Panu Stał'n.

Ruch wydawniczy

Nowa książka dla nauczycieli języka polskiego

W podręcznikach metodycznych, które dotychczas wyszły, nie można znaleźć wskazówek metodycznych w zakresie badań stylu dla najwyższych oddziałów szkoły powszechnej i dla niższych klas szkoły średniej.

Książka Tadeusza Czappczyńskiego: „Metodyka ćwiczeń stylistycznych” — to pierwsza tego rodzaju polska stylistyka.

Metoda tak ujęta, jak praca Czappczyńskiego, doskonale odpowiada stopniowi umysłowego rozwoju uczniów dla których ćwiczenia te są przeznaczone.

To podręcznik zakrojony na szeroką skalę. Ekstrakt sumiennoci i głębokiego wyrobienia intelektualnego. Mądre wprowadzenie małych bębnow w tajemniczy warsztat poetów.

Nauczyciel dzięki erudycji autora otrzymał bogaty i świetnie wybrany materiał.

Piewszorzędne są studia, dotyczące zwłaszcza przenośni i porównań.

W zakres różnorodnych porównań włączył Czappczyński głównie „Pana Tadeusza”.

Na jedno chcieliśmy zwrócić uwagę, Czappczyński wymienia same wrozkowe porównania z I księgi „Pana Tadeusza”; wskazuje na to, że tam jedno tylko mamy porównanie w dziedzinie słuchowej.

Jestem zdania, że do akustycznych porównań należy zaliczyć jeszcze trzy inne porównania:

„... Dziewica krzyknęła boleśnie,

Niewyraźnie, jak dziecko przestraszone we śnie.”

„I jaką się, jak żaczek przed nauczycielem”.

„I słowa liturgii takim wyrzekł tonem

Do ludu, jak oficer stojąc przed szwadronem”.

Czappczyński twórczo rozprawa o elementach stylu. Zawikłane procesy stylistyczne umie rozwikłać jasno i z prostotą. Właśnie gdzie i kiedy na piękne momenty zwrócić baczną uwagę.

„Metodyka” Czappczyńskiego to w całym tego słowa znaczeniu znakomity podręcznik. Dzięki trudom tego wytrawnego fachowca mogą nauczyciele z wyciąską pokonywać trudności, jakie się następują przy ćwiczeniach stylistycznych. FL.

Tutankhamen grał w szachy

Dalsze wykopaliska w Luksorze

Ostatnia serja cennych przedmiotów, znalezionych w grobowcu Tutankhamena w Luksorze została już złożona w muzeum starożytności i sztuki w Kairze. Serją te stanowią: dwa wysokie trzema opaskami z majoliką barwy lazuruwej, białej i błękitnej; dwie podstawy do wazonów, z których jedna w postaci dzięki koźcy, a druga bożka-lwa. o ciele ludzkim i złoczonych zębach, oraz łapach lwich; oryginalna łódź, której dziób tylny i przedni zakończone są łbem koźcy z autentycznymi rogami; na ławeczce łodzi pod rodzajem namiotu, wspar tego na czterech kolumnach, siedzi misternie wyrzeźbiona postać kobieca z kwiatem lotosu w ręku.

Znajduje się tu nadto para ciemkawie wyrobionych ze skóry pantofli przyozdobionych na przyszwie bogatym złotym haftem, wyobrażającym ajatów i murzynów, strzelających z łuku; jest kilka sutow również złotem haftowanych rękawic monarchy; wreszcie jest szachow-

nica, którą widocznie używać musiał sam Tutankhamen.

Szachownica ta przedstawia unikat swojego rodzaju. Sporządzona jest z błyszczącego drzewa hebanowego, zaś jasne jej pola wyłożone są zdobną ornamentacją hieroglificzną, tafelkami z kości słoniowej. Figury szachowe artystycznie wyrzeźbione są z białej i czarnej majoliki.

Figur tych jest trzydzieści, wszystkie doskonale zachowane, złożone w składanym wnętrzu szachownicy w którym znaleziono również dwie wydłużone paleczki kościane, prawdopodobnie do posuwania figur; paleczki te są w jednej połowie naturalnego koloru kości słoniowej, a w drugiej czarne.

Nie ulega kwestji, sądząc z niesłychanej kosztowności szachów i szachownicy, że Tutankhamen nie tylko grał w szachy, ale musiał być szczególnym ich amatorem. W przeciwnym razie nie złożonyby ich w jego grobowcu.

Niespodziany deszcz dolarów

Spadł na głowę pensjonariusza domu starców

Pensjonariusz żydowskiego domu starców w Trenzynie (Słowacja) 94-letni staruszek Gabriel Brisch odziedziczył nieoczekiwanie kolosalny spadek.

W Ameryce zmarł przyrodni brat Brischa Julius Wajuberyer, który przed pięćdziesięciu laty wyemigrował do Ameryki, a obecnie pozostawił Brischowi w spadku cały swój majątek, wynoszący przeszło 30 milionów dolarów.

Gabriel Brisch oświadczył że niespodziewanie otrzymany spadek nie sprawił mu żadnej radości, gdy jest on już zbyt stary, by z majątku tego skorzystać. Będzie się on starał, by pozwolono mu do końca życia pozostać w domu dla starców.

Otrzymany majątek rozdzielić chce między dwóch swych synów, z których jeden zamieszkuje w Wiedniu i jest portierem. Znajduje się on w ostatnim stadium suchoty. Miejsce pobytu drugiego syna jest dotychczas nieznanne. (B)

Skutki paktu Kelloga

Jedno z angielskich pism humorystycznych podaje swym czytelnikom intrygującą zagadkę: jeśli po podpisaniu wykluczającego wojny paktu Kelloga, Stany Zjednoczone potrzebują nagle „zaledwie” 15 kraków, to ile potrzebowałyby kraków, gdyby paktu Kelloga nie podpisały?

Jak wielki jednak wpływ wywarła kultura Rzymu na naglosaskie Stany Zjednoczone — przynajmniej jeśli chodzi o słowosian w życiu starożytności: si vis pacem, para bellum!

Tabela wygranych

loterii państwowej (30 dzień ciągnięcia)

Los Nr. 24504, na który padła w dzisiejszym ciągnięciu premia 400.000 zł., znajduje się w kolekturze Zeligsona w Radomsku. Jest to mafia kolektura, posiadająca zaledwie 40 losów.

Zł. 2.000 na nr.: 60860.

Zł. 15.000 na nr.: 151182.

Zł. 10.000 na nr.: 69467.

Zł. 5.000 na nr.: 82525.

Zł. 1.000 na nr-y: 6498 13158 23087

34932 46263 65962 67731 80898 103112

113676 118253 124085 147846 172137.

Po zł. 600: 6257 8672 13686 17628

21541 23731 30527 44106 52531 59085

61393 64387 69803 76139 93311 93800

99522 109045 110910 119451 131693

137692 149981 159477.

Po zł. 500: 2519 4439 4860 5031 5121

5676 6075 6597 7829 11286 11369 12636

12674 12773 13018 15490 17114 18089

18273 18528 18642 20590 21488 22664

25946 27124 27142 27628 28248 29290

30180 30240 31865 35991 36445 37760

40080 40924 41421 41518 42332 45119

45975 50264 50665 51000 51740 57094

58072 59437 60530 61874 63616 64956

64997 65887 68015 68969 70882 71493

72910 73864 75930 76516 76963 78378

79294 79972 80135 80263 82276 82653

85347 89545 96646 97213 98021 99041

99789 100529 102761 102850 103486

105828 105889 109636 114842 114860

115220 115416 117730 110540 121238

121311 123751 124310 125249 126218

127073 128084 128875 129116 136558

139929 146038 146700 146970 147231

151829 152225 152333 152803 153554

154077 154628 155251 155681 156447

157051 158077 160537 163877 164525

168357 170104 171452 173759 173983

165746.

STAWKI:

63 172 227 45 64 461 65 500 15 44 611 793

903 58 74 82 1055 87 109 277 323 553 89 803 24
900 2051 96 127 94 283 320 465 561 47 51 64
605 771 850 56 73 3010 34 93 197 239 63 241 82
94 585 91 646 774 4141 225 27 303 50 77 459 62
66 503 33 565 621 49 719 819 924 5254 294 313
448 59 62 520 87 738 924 6100 17 33 350 64 415
26 613 801 07 37 906 84 93 7032 74 287 391 466
79 823 8042 86 178 290 399 473 504 69 714 867
9111 204 13 308 16 487 517 53 821 939.

10003 49 126 257 320 53 505 60 601 60 707 844
53 82 966 81 11090 112 52 219 20 323 35 417 31
79 555 765 83 971 74 86 12103 224 32 60 527 25
690 726 804 13092 253 71 369 92 491 512 58 600
775 847 78 14036 134 283 376 88 566 74 623 754
826 957 93 13012 71 265 315 526 669 716 59 77
87 837 16098 172 356 89 404 20 58 65 69 563 88
620 746 65 17158 339 53 82 419 768 821 58 980
180663 111 392 474 532 62 620 32 82 876 19043
92 226 53 72 406 54 551 55 685 91 93 781 93 933
20348 53 63 411 68 619 39 99 726 817 21110
49 206 62 445 71 554 91 661 85 769 32063 72 166
95 237 50 367 86 581 639 43 719 21 914 52 23061
432 74 94 504 614 619 91 744 873 957 24146 94
230 53 85 317 406 40 54 504 52 81 781 82 810 952
23015 54 194 205 25 534 843 66 943 91 26019 30
42 77 145 99 204 483 513 686 711 17 27069 82
96 105 106 211 31 37 314 98 560 608 20 58 89
759 28153 61 334 64 439 54 57 687 718 82 814
58 79 92 973 99 29017 50 98 395 429 36 66 572
857 63 925 35.

30080 154 224 593 635 62 772 846 90 946 77
31306 453 695 828 99 910 16 48 55 32020 51 72
189 230 39 88 541 741 872 87 33037 92 249 98
329 61 455 570 695 764 815 24 34029 138 61 246
338 424 44 790 895 903 908 32 35008 72 115 54
266 73 82 318 55 421 72 656 736 45 58 837 45 74
958 36012 113 283 726 58 742 829 76 37001 81
85 107 211 32 73 329 539 72 701 73 813 35 40
38223 318 45 57 415 28 800 66 70 912 30980 150
205 61 73 81 370 433 615 61 70 728 61 836 42.

40977 142 50 58 288 369 79 417 96 528 50 611
821 948 79 97 41022 48 348 449 94 541 51 98 632
83 929 93 96 913 25 47 85 210 40 521 707 28 811
43101 4 237 58 773 881 44060 109 33 703 512 697
828 29 75 45178 273 336 97 687 702 15 921 18
46099 32 34 246 301 443 03 640 710 826 60 969
47203 41 42 336 61 430 519 644 992 64 48039
379 417 26 98 537 647 93 953 67 73 49053 91 329
517 64 734 804 13.

50161 206 86 340 72 98 539 611 77 765 69 963
51127 586 72 220 43 406 536 602 21 28 50 72
745 97 856 978 52000 112 62 93 345 400 30 77
524 25 81 616 65 880 53050 56 149 351 419 570
77 662 762 819 945 54013 89 99 253 327 413 569
697 760 815 942 85041 92 362 477 568 870 974
56071 93 173 207 337 49 530 676 715 81 852 963
91 57036 55 135 86 87 167 74 369 522 50 606 805
81 96 900 58064 168 90 224 315 381 668 726 83

801 44 72 87 59104 29 73 405 504 604 26 33 45
733 397.
69039 59 60 77 136 81 206 57 352 411 14 507
89 653 706 48 800 32 61022 71 156 275 468 572
920 86 62071 113 72 244 93 370 92 477 574 93
629 741 51 98 63099 130 34 80 207 301 96 488
767 64078 110 72 277 300 524 73 80 615 796 559
960 65003 39 51 123 39 50 351 419 95 507 604
64 811 974 60256 209 14 34 408 26 61 87 716 83
94 803 27 932 15 77 67090 28 207 77 305 57 506
613 35 60 72 772 833 911 13 68171 206 47 300 42
46 438 500 36 730 79 80 803 69099 310 39 55 426
56 549 77 665 758 894.

70228 300 16 463 77 86 612 747 60 968 86
71626 161 385 357 637 870 89 929 45 72006 17
26 27 31 123 50 226 315 62 55 450 500 99 810 44
70 73055 62 356 74 462 696 755 65 61 827 927
73 74113 35 74 376 59 412 13 95 300 22 993 75051
78 183 311 52 483 567 645 73 738 48 70 910 19
76013 76 230 363 407 42 53 60 529 614 94 95 711
78 942 77031 85 113 19 35 72 206 588 96 768 873
78123 55 215 20 397 404 5 17 63 554 664 716 33
955 78 79271 95 313 449 75 549 943 47.

80123 349 79 438 42 54 523 47 732 60 798 897
90 81032 42 119 65 206 60 377 711 915 85 82024
115 49 208 375 536 86 698 727 894 952 81 83040
112 46 54 208 28 360 565 99 626 921 84023 70
117 200 89 353 84 450 626 71 91 94 807 08 60
85001 275 312 39 82 621 23 774 835 85006 13 21
262 98 404 685 92 752 85 87 844 73 87231 86 366
503 931 52 58128 210 46 385 429 94 99 567 41
92 674 700 40 811 39 721 79 89047 81 218 28 45
323 59 401 65 543 71 675.

90996 97 158 80 91 325 615 17 41 51 750 64
75 806 920 58 67 96 91008 18 104 72 236 472 94
521 647 893 908 92114 32 93 327 30 82 537 762 865
72 935 91399 319 509 78707 969 94153 89 251
321 496 662 95 707 95150 201 47 240 535 668 743
66 98 893 905 23 27 70 76 96090 192 217 309 70
97 405 510 28 36 629 37 65 745 55 823 57 97040
157 205 45 450 893 972 98133 77 302 41 412 38
527 69 76 662 94 714 64 828 936 56 90 99243 52
331 415 24 81 99 583 94 606 726 82 98 936 46.

100104 34 238 65 373 429 568 97 737 54 773
878 98 101003 19 111 22 69 255 56 397 502 677
83 102129 542 52 613 717 62 60 844 62 906 35
103099 100 82 269 383 434 504 94 770 802 105010
220 44 84 320 416 636 42 778 82 88 806 985 87
106065 046 313 553 318 107102 10 55 393 503 04
75 73 612 66 80 711 97 108074 244 458 75 624
723 38 815 916 38 100170 348 426

Co dzień niesie? Wielka afera poborowa przed sądem

Na ławie oskarżonych zasiadł komendant P. K. U. — Wieluń oskarżony o łapownictwo i nadużycia służbowe Sensacyjną rozprawa potrwa dwa tygodnie

Dziś:
Rudołfa.
Jutro:
Bogumila.

Wschód sl. 5.08
Zachód sl. 18.55

Dokąd pójść?

Teatr Miejski: — Dziś „Hinkman”. Jutro „Niespodzianka”.
Teatr Kameralny: — Dziś „Sekretarka pana prezesa”. Jutro premiera „Miłość bez grosza”.
Teatr Popularny: — Dziś o godz. 8.20 włącz. „Wujaszek z Gwadelupy”.

KINOTEATRY.

Casino: — Joanna d' Arc.
Grand-Kino: — Córka Zorzy.
Luna: — Świat Nocny.
Odeon: — W pazurach lamparta.
Oświatowy: — Matka Nieznane-go Żołnierza.
Splendid: — Burza nad Azją.
Spółdzielnia: — Miłość i Izy Szopena.
Wodewil: — Ostatni carowie.
Zachęta: — Spadek Sami Weinstajna.

Koszce dla śmieci

W dniu wczorajszym w kilku punktach miasta ustawione zostały kosze do śmieci. Pierwszy kosz, który został ustawiony przy zbiegu ul. Piotrkowskiej i Andrzeja — był podziwiany przez mieszkańców m. Łodzi i podobno w dość krótkim czasie został zapełniony odpadkami i papierem. Dowiadujemy się, że po ustawieniu wszystkich koszy wznowiony zostanie system doraźnych mandatów karnych za zaśmiecanie ulic. Na chodnik ani na jezdnię, nie będzie wolno rzucać papierków, niedopałków pa-pierosów pod groźbą kary w wysokości 1 złotego.

Liga obrony przeciw-gazowej organizuje kurs instruktorski

Komitet wojewódzkiej ligi obrony powietrznej i przeciwgazowej (L. O. P. P.) organizuje 14-o dniowy kurs obrony przeciwgazowej dla instruktorów II klasy.
Kurs odbywać się będzie w godzinach wieczorowych począwszy od godz. 18-ej; od dnia 18-go do 30-go b. m. włącznie.
Zapisy przyjmuje komitet wojewódzki L. O. P. P. w Łodzi, ul. Piotrkowska 67, prawa oficyna, parter od godz. 9-ej do 15-tej do dnia 18-go włącznie. Nauka bezpłatna!!!

Rejestracja cudzoziemców

W dniu dzisiejszym winni zgłosić się do rejestracji w starostwie grodzkiem cudzoziemcy, zamieszka-li w Łodzi o nazwiskach na litery F.
Jutro winni zgłosić się cudzoziemcy o nazwiskach na litery G.
Zamieszka-li w obrębie powiatu łódzkiego winni zgłosić się dziś o nazwiskach na litery A—E, a jutro i pojutrze o nazwiskach na litery F—G w gmachu starostwa przy ul. Piotrkowskiej 100.
Do rejestracji należy przynieść posiadane dokumenty oraz dwie fotografie. (b)

Szkolenie referentów aprowizacyjnych urzędów wojewódzkich

W sobotę zakończył się w Katowicach czterodniowy kurs dla referentów aprowizacyjnych wszystkich urzędów wojewódzkich w Polsce.
Kurs ten obejmował zagadnienia zaopatrywania ludności w artykuły mięsne oraz przemysłowe: sól, cukier i węgiel.
Kurs ten odbył się pod kierownictwem naczelnika wydziału aprowizacyjnego w ministerstwie spraw wewnętrznych p. Szwałskiego.

Głośną była afera poborowa w P. K. U.-Wieluń. Sprawcami afery byli komendant P. K. U. w Wieluń-
niu 45-letni ppul. Jerzy Rogalski, porucznik 31-letni Piotr Kijania i sierżant P. K. U. 28-letni Władysław Wróbel. Przeciwko wyżej wspomnianym sporządzony został akt oskarżenia, tej treści:

AKT OSKARŻENIA.

W związku z poborem rocznika 1904 na jesieni roku 1925 i na wiosnę roku 1926, podpułkownik Jerzy Rogalski komendant P. K. U. w Wieluń-
niu z naruszeniem przepisu par. 419 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej nie prowadził ksiąg przydziałów, rocznik zaś 1905 nie wciągnął do ksiąg, dopuszczając się tych uchybień umyślnie w celu zysku. Również w celach zysku zaliczył do ponadkontyngentowych 13 poborowych. Podpułkownik Jerzy Ro-

galski skreślił z wykazu bądź też nie wciągnął do szeregów 14 poborowych, powodując szkodę dla państwa, ponieważ poborowi nie odbyli całkowicie przeszkolenia, a na miastec ich zostali wciągnięci inni, którzy ze względu na stan zdrowia powinni byli być zaliczeni do ponadkontyngentowych względnie pozostać bez przydziału. Akt oskarżenia w dalszym ciągu zarzuca podpułkownikowi Jerzemu Rogalskiemu, że w listopadzie 1925 roku jako członek komisji poborowej za udział w wy-daniu decyzji o zakwalifikowaniu poborowego Moszka Żelkowicza do kat. D przyjął 500 złotych, że dn. 25 listopada 1925 r., oraz w roku 1926 za obietnicę zwolnienia poborowego Dawida Gerszelowicza po-brał zł. 500, że za zaliczenie poborowego Moszka Benedykta do ponadkontyngentowych również przyjął nie ustaloną bliżej kwotę pieniężną, wahaając się pomiędzy 100 a 300 złotych, że w październiku 1926 r.

w chwili wcielenia rocznika 1925 nie wciągnął 316 poborowych, a w tej liczbie 305 poborowych A, bez zastrzeżeń, że na jesieni r. 1927 i na wiosnę 1928 w okresie wcielenia poborowych rocznika 1906 wbrew rozkazom D. O. K IV, a przez niedbalstwo nie dokonał skrupulatnego doboru poborowych

Wreszcie akt oskarżenia zarzuca, że w dn. 10 lipca 1925 r. przywłasz czył 480 klg. owsa wartości 144 zł. i 480 klg. siana wartości 52 zł. i 100 klg. pszenicy wartości 40 zł., że w październiku 1926 r. w związku z przyjęciem w P. K. U.-Wieluń-
niu na gospodarstwo ryczałtowa pozostawia w rzeczywistości z miesiąca września na październik r. 1926 artykuły żywnościowe i pasza, ani też nie wykonał żadnych czynności, ażeby sprawa ta była wyświe-tlona, a przedewszystkiem ażeby została wypłacona suma w kwocie 2160 zł. 95 gr.

Drugiemu oskarżonemu, porucz-

nikowi Piotrowi Kijanie referentowi w P. K. U.-Wieluń akt oskarżenia zarzuca, że w lecie 1927 r. za zwolnienie kaprała Stanisława Jachowicza od ćwiczeń wojskowych przyjął 150 zł., że w roku 1927 niebę-dąc upoważnionym umyślnie i dla zysku uwolnił tegoż kaprała od 4 tygodniowych ćwiczeń, że w tym-
żer. zarządził w sporz. dla dowódcy 4 haonu sanitarnego w Łodzi liście imiennej rezerwistów nie zamieścił zwolnionego kaprała Jachowicza, że pozycję zwolnienia z wojska Tadeusza Szusta zarządził od brata jego Antoniego wynagrodzenia pieniężnego.

Trzeciemu oskarżonemu, sierżantowi Władysławowi Wróbelowi i drugiemu oskarżonemu Piotrowi Kijanie akt oskarżenia zarzuca, że dnia bliżej nieokreślonego pierwszy z nich jako referent, drugi jako pisarz referatu P. K. U. w Wieluń-
niu działając świadomie i wspólnie z obietnicą przedłużenia poborowemu Feliksowi Płatkowi terminu stawienia się do wcielenia zażądał od poborow. zł. 300, oraz za oddanie podanie poborowego Płatka zarządził zł. 2000 a przyjął zł. 200. Rozprawa rozpoczęła się przed wojskowym sądem okręgowym w Łodzi w dniu wczorajszym. Przewodniczy sędzia podpułkownik Gra-
lewski oskarża podprokurator kapitan Mitowski, a oskarżonych bro-nią adw. Nawarski i Błych.

Do sprawy wezwano 60 świadków.

Dziś poza odczytaniem aktu oskarżenia sąd według wszelkiego prawdopodobieństwa — przesłucha lesze oskarżonych badanie świadków zaś rozpocznie się dopiero jutro.

PULK. ROGALSKI NIE PRZY-ZNAJE SIĘ...

Po odczytaniu aktu oskarżenia sąd przesłucha oskarżonych. Pierwszy zeznaje ppulkuownik Rogalski.
— Zarzut stawiany mi w akcie oskarżenia — zeznaje ppulkuownik Rogalski — jakoby żywił własnego żre baka paszą rządową jest nie słuszny. Co zaś się tyczy zwalniania poborowych rocznika 1904 i 1905 to stwierdzam, że w owym czasie nie prowadziłem ksiąg przydziału poborowych.

Przewodniczący: — Czy oskarżony przyznaje się do przyjęcia 500 zł. za zwolnienie jednego z poborowych?

Oskarżony: — Nie. Fakt, który miał mi rzekomo pieniądze te wręczyć, znalazłem tylko jako dostawcę węgla. Ze był on pośrednikiem w sprawach poborowych — o tam nie wiedziałem.

Pułk. Rogalski nie przyznaje się również do całego szeregu innych przestępstw inkryminowanych mu przez akt oskarżenia.

W ciągu dnia dzisiejszego sąd w dalszym ciągu przesłuchiwać będzie oskarżonych.

ŻONA PUŁKOWNIKA GROZI...

Jak zdołaliśmy się poinformować sensacyjna ta sprawa potrwa 14-cie dni.

Na skutek doniesienia, że żona pułkownika Rogalskiego ma przybyć na rozprawę uzbrojona w rewolwer — żandarmerja obsławiła wszystkie wejścia i utrzymuje porządek na sali aby nie dopuścić do ekscesów.

Jednocześnie jak zdołaliśmy się przekonać prokurator zarządził inwigilację świadków celem nie dopuszczenia do porozumienia się.

Rocznica Konstytucji majowej w Łodzi

Św.ęcna będzie uroczystość przez wszystkie warstwy społeczne

Wczoraj zwołane zostało organizacyjne posiedzenie komitetu obchodu konstytucji Majowej, celem opracowania programu obchodu tegorocznego oraz wyboru komitetu ściślejszego dla spraw realizacji ustalonego programu.

W posiedzeniu organizacyjnym wzięli udział: pp. prezes sądu okręgowego Bełzyński, wicewojewoda Lewicki, ks. biskup dr. Tymieniecki, ks. pastor Lipski, prezes gminy żydowskiej, radny Mińberg, d-ca 10 dywizji piechoty—gen. Olszyna-Wilczyński, p. o. kuratora okręgu szkolnego Gadomski, komendant wojewódzki P. P. dr. Tolwiński, komendant P. P. na m. Łódź—Elsesser-Niedzielski, starosta grodzki Strzebiński, starosta powiatowy Rzewski, komendant miasta — kpt. Faczyński, prezes Macierzy Szkolnej — Maciński, dyr. Gorceżyński, dyr. Pilar-ski oraz prezes inż. Holcgreber,

wiceprezes Klim i dyr. biura rady miejskiej — Rundo.

Po ukonstytuowaniu się obecnych w charakterze komitetu obchodowego i powołaniu przez aklamację na przewodniczącego obrad p. prezesa Holcgrebera, dokonano wyborów ściślejszego komitetu wykonawczego, którego zadaniem będzie realizacja programu uroczystości.

Następnie zebrani przystąpili do omówienia programu uroczystości rocznicy, które w szczególności przedstawiać się będą następująco:

Dnia 2 maja o godzinie 19 cap-strzyk orkiestr szkolnych; o godz. 20-ej capstrzyk orkiestr wojskowych, policyjnych i straży ogniowej na ulicach miasta.

Dnia 3 maja o godz. 6.30 rano pobudka na ulicach miasta, odegrana przez orkiestrę wojskową; od 9-ej do 11-ej nabożeństwa w

świątyniach wszystkich wyznań; o godz. 11-ej uroczyste nabożeństwo w katedrze; o godz. 12-ej defilada wojsk garnizonu, organizacji przysposobienia wojskowego, harcerzy, policji i straży ogniowej przed gmachem kuratorium okręgu szkolnego; defilade przyjmie d-ca okręgu korpusu. O godz. 16 bezpłatne przedstawienie w teatrach Miejskim i Popularnym dla młodzieży szkolnej, policji i wojskowych. O god. 17-ej uroczyste posiedzenie rady miejskiej, urozmaicone częścią koncertową, na którym nastąpi m. in. wręczenie dyplomu laureatowi tegorocznej nagrody literackiej m. Łodzi. O godz. 17-ej odbędzie się również koncerty orkiestr wojskowych i strażackich w parkach i ogrodach miejskich. O godz. 20.30 przedstawienie galowe w Teatrze Miejskim na którym odegrany będzie „Sen” F. Kruszewskiej.

Kupiec, który fałszował weksle

Sensacyjny proces przed sądem łódzkim

W sądzie okręgowym odbył się sensacyjny proces.

Przed wojną wyjechali z Łodzi do Moskwy w celach handlowych znany w sferach przemysłowych naszego miasta przemysłowiec, b. radny m. Łodzi Szlama Aron Kenigsberg, oraz obywatel tutejszy Jakób Cukierman. W międzyczasie wybuchła wojna światowa, która uniemożliwiła w ciągu dłuższego czasu powrót ich do Łodzi. Po dłuższych jednak staraniach udało się Kenigsbergowi uzyskać ze zwolnienie na wyjazd z Moskwy do Łodzi. Cukierman prosił Kenigsberga o zabranie 4000 rubli ktureńskich i 2000 dumskich i wręczyć żonie, zato zażądał od Kenigsberga wydania mu 2 blanco weksli.

Kenigsberg po przybyciu do Łodzi wręczając 6000 rubli zażądał wydania na pieniądze te pokwitowania. Żona Cukiermana pokwitowania takiego wydać nie chciała i pieniędzy nie odebrała.

Po powrocie Cukiermana do Łodzi Kenigsberg otrzymał reżentane wezwanie do zapłacenia weksla na sumę 1500 dolarów, przyczem stwierdził, że jest to jeden z weksli które Kenigsberg in blanco wrę-

czył Cukiermanowi w Moskwie. Weksel ten, jak stwierdził Kenigsberg został wypełniony przez Cukiermana na zlecenie syna jego. Ten zaś odstąpił go niejakemu Goldszajderowi, który domagał się pieniędzy od Kenigsberga. Oczywiście że Kenigsberg weksla tego nie zapłacił, wobec czego Goldszajder weksel ten przekazał sądowi. Prokuratura stwierdziła, że Cukierman, syn jego i Goldszajder wyko-

rzystali blanco weksel Kenigsberga wystawili go w dolarach i w ten sposób chcieli odebrać 1500 dolarów, które im się nie należały. Cukiermanowi i Goldszajderowi wy-
czono sprawę karną. W międzyczasie, jak wiadomo poszkodowany Szlama Aron Kenigsberg zmarł. Sprawę powyższą rozpatywał sąd okręgowy, który wobec sprzeczności zeznań ogłosił wyrok uniewinniający. (p)

Umowa zbiorowa z robotnikami sezonowymi

podpisana została wczoraj w magistracie

W dniu wczorajszym odbyła się w prezydium magistratu ostateczna konferencja z przedstawicielami związków zawodowych, w której wyniku nastąpiło podpisanie umowy zbiorowej co do warunków pracy i płacy robotników sezonowych.

Umowę powyższą podpisali z ramienia magistratu m. Łodzi p. prezydent Ziemięcki i n. wiceprezydent Rapalski

Umowa przewiduje dotychczasowe stawki płac i ustala dotychczasowy tryb przyjmowania do pracy, to zn. za pośrednictwem związków zawodowych oraz P. U. P. P.

Poza podpisaniem umowy ustalono, iż pierwszeństwo przy przyjmowaniu do pracy przysługiwać będzie bezrobotnym, posiadającym na utrzymaniu liczną rodzinę.

Ojezymowie miasta bagatelizują sprawę teatru

We wczorajszym numerze naszego dziennika pisaliśmy o zwołaniu komisji teatralnej na dzień dzisiejszy.

Daliśmy odrazu wyraz naszej wątpliwości czy to zapowiedziane posiedzenie przyniesie do skutku.

Przewidywania nasze okazały się słuszne, bo, jak się dowiadujemy, posiedzenie to zostało odwołane bez podania terminu. Dla naszych władz municypalnych jest Teatr, siedziba kultury, zbyt blagą zapewne sprawą, by warto było zbytnio się krzątać dla jej załatwienia.

Opieka nad nieletnimi więźniami powierzona będzie specjalnym izbom

Cicha, a od wielu lat owocnie pracująca w zakresie pomocy więźniom, społeczna instytucja jaka jest Patronat, towarzystwo opieki nad więźniami, uchwalila ostatnio na jednym z posiedzeń zarządu odbytem pod przewodnictwem p. prezesa sądu najwyższego A. Supińskiego powołanie do życia specjalnej komisji opieki nad nieletnimi więźniami. Kwestje walki z przestępczością nieletnich oraz kwestje szeroko zakreślonej opieki nad dziećmi, które już pierwszy fałszywy krok na drodze życia uczyniły są już dawno podjęte we wszystkich krajach zachodniej Europy. U nas te kwestje nie dość głęboko przeniknęły w sumienie społeczne, mało jest ludzi rozumiejących istotę tego zagadnienia, a mianowicie iż pomoc okazana nieletnim sprawcom czynów antyspołecznych zmniejsza w przyszłości kadry recydywistów.

Dlatego też społeczeństwo z radością powita fakt powołania do życia specjalnej komisji opieki nad nieletnimi więźniami przy towarzystwie opieki nad więźniami mającej na celu obronę nieletnich przed sądem, organizację specjalnych zakładów pedagogicznych dla dzieci trudnych, współdziałanie z władzami przy organizowaniu izb zatrzymania celem niedopuszczenia przebywania dzieci w więzieniach, oraz reformę ustawodawstwa dotyczącego nieletnich.

Aresztowanie komitetu komunistycznego Na widok granatowych mundurów dwóch komunistów wyskoczyło oknem

Wczoraj w godzinach popołudniowych komenda policji w Łodzi otrzymała poufny meldunek, iż w mieszkaniu przy ul. Drewnowskiej Nr. 22 odbywa się walne zebranie miejscowego komitetu partji komunistycznej, poświęcone organizacji obchodu 1-majowego. Pod wskazany adres wyruszyli natychmiast ciężarowymi samochodami większe od działy policji. Policja obstawiła dom przy ulicy Drewnowskiej, poczem kilku wywiadowców udało się na pierwsze piętro, gdzie odbywało się zebranie. Ponieważ nie chciano im otworzyć drzwi wywiadowcy wyważyli je siłą.

W chwili, gdy policja dostała się do wnętrza zakonspirowanego lokalu, dwie osoby rzuciły się do okien i wyskoczyły na bruk uliczny. Desperacji doznali ciężkich obrażeń cieleśnych.

Jeden z nich 24-letni tkacz Izrael Fryderyk, zamieszkały przy ulicy Alei 1-go Maja 35 w stanie nieprzytomnym został przewieziony do szpitala św. Józefa.

Rewizja dokonana w mieszkaniu, w którym odbywało się zebranie, dała konkretne wyniki. Znaleziono olbrzymią ilość kompromitującego materiału, w postaci odczew, okólników i wydawnictw pierwszomajowych.

Aresztowanych odwieziono do urzędu śledczego, gdzie zostali przesłuchani. Śledztwo w powyższej sprawie zatacza coraz szersze kręgi.

Kryzys w przemyśle włókienniczym w oświetleniu związków zawodowych — Włókniarze podejmą akcję przeciw redukcjom w fabrykach

Specjalne wywiady „Głosu Polskiego“ z prezesem Kałużyńskim i p. Kaźmierczakiem

Kryzys na międzynarodowym rynku pieniężnym musiał w konsekwencji odbić się na sytuacji gospodarczej państw europejskich, jak również i na państwie naszym.

Trudności pieniężne w pierwszym rzędzie odczuł przemysł, to też szukając deski ratunku w ostatnich dniach przystąpił do ograniczenia ilości dni pracy drogą redukcji.

Czy stanowisko wielkiego i małego przemysłu jest uzasadnione przytaczamy opinie przedstawicieli związków zawodowych:

CO MÓWIĄ KLASOWCY?

— Członek zarządu związku klasowego włóknarzy p. Franciszek Kałużyński — opinie swoją o obecnej sytuacji charakteryzuje — następująco:

— Związki włóknarzy, jak również ruch zawodowy nie może bierze przyglądać się kryzysowi. Cały ruch zawodowy nie może dopuścić do zamykania fabryk i tworzenia nowych kadr bezrobotnych lub półrobotnych.

Zw. klasowe po zebraniu materiału o obecnej sytuacji — podejmą akcję — czy to w formie interwencji u władz lokalnych czy centralnych, celem opanowania bezrobocia lub też, jeżeli zachodzi konieczność wystąpieniem demonstracyjnie na ulicę.

O obecnej sytuacji trudno mi jest wypowiedzieć zdanie, jakie stano-

wisko zajmą związki klasowe. Kryzys obecny jeśli nie stanie się bardziej tragiczny to prawdopodobnie związki żadnej szerszej akcji nie przeprowadzą. Natomiast, gdyby kryzys rozwijał się w tem tempie — co w ostatnich tygodniach, to zapewne — związki podejmą akcję.

O ile wiem to związki klasowe włóknarzy w tych dniach zastanowią się nad wytworzoną sytuacją — a jakie zajmą stanowisko i po jakiej linii pójdzie cała akcja — za — będzie oczywiście od zebrania delegatów fabrycznych.

ZW. „PRACA“ O PRZYCZY- NACH KRYZYSU?

P. Kaźmierczak stanowisko polskich związków zaw. „Praca“, precyzuje w następujący sposób:

— Uważam, że masowe wywalenie pracy włókniarzom jest nie usprawiedliwione, bowiem do ostatniej chwili notowano duży zbytk towarów, a nawet są wypadki, że towary wprost z warstwu jest zakupy wany.

Dalsze stanowisko uzależniamy od zebrania delegatów. W każdym razie sądzę, że czynniki rządowe powinny zainteresować się przyczynami sztucznie wywołanego kryzysu, będącego na ręce wrogom naszej państwowości.

Zbadanie obecnego stanu w przemyśle włókienniczym jest pożądanym i z tych względów, że w masach urabia się przekonanie, że postępo-

wanie fabrykantów jest bezkarnie.

Jeszcze raz stwierdzamy, że wytworzona krytyczna sytuacja w przemyśle włókienniczym jest niczem nie uzasadniona i datuje się z tą chwilą kiedy nastąpiło przesilenie rządowe.

Jest to cel ukryty wielkiego przemysłu, który widocznie korzystając z wytworzonej sytuacji politycznej, chce swą pieczęć upiec drogą uzyskania nowych koncesji.

Jesteśmy klasą pracujących skazaną na węgotację i borykanie z ciężkim losem życia, lecz nędza nasza nigdy nie wychodzi na korzyść ani państwu, ani społeczeństwu. To też w interesie naszych związków jest zwrócić uwagę rządu na obecny stan.

Następna z kolei przyczyną wytworzonego kryzysu jest nieodpowiednie postawienie walki z drożyzną.

Wzrost kosztów utrzymania, a w pierwszym rzędzie artykułów spożywczych, powoduje tendencje wzrostu zarobków i wytwarza konflikt, które niekiedy podważają stan gospodarczy państwa.

To też na dzisiejszym zebraniu delegatów, od których uzależniona jest dalsza nasza akcja — postawimy wniosek, domagający się od rządu zbadania obecnej sytuacji i wywarcia odpowiedniej presji, na tych którzy przyczyniają się do pogarszania nędzy klasy pracującej.

Przez zemstę oskarżyła o zabójstwo niewinnego człowieka, któremu groził sąd doraźny

Echa morderstwa posterunkowego Kopani

W swoim czasie głośna była sprawa potwornego zabójstwa, którego ofiarą padł posterunkowy 3 komisarjatu p. p. Kopania.

Podczas obchodu ul. Brzezińskiej poster. Kopania zauważył trzech złodziei jadących dorożką na ładowaną jakimś towarami. Policjant, sądząc, że tajemniczy pasażerowie dokonali kradzieży, postanowił ich zatrzymać.

W chwili jednak, gdy puścił się w pogoń za dorożką, padły trzy strzały. Poster. Kopania padł na ziemię ciężko ranny.

Po kilku dniach, bohaterski policjant, odznaczony na łożu śmierci krzyżem zasługi zmarł w szpitalu.

W trakcie dochodzenia przez urząd śledczy wywiadowca i brygady. Felicjanak drogą konfidencjonalną dowiedział się, że niejaka 30-

letnia Leokadia Dziegielówna była świadkiem postrzelenia posterunkowego Kopani i że zna osobie sprawcę tego zamachu. Wobec tego Dziegielówna została wezwana do urzędu śledczego w celu złożenia zeznań. Zeznała ona, że w chwili postrzelenia posterunkowego Kopani przechodziła ul. Brzezińską. Było to nad ranem i widziała jak znajomy jej, niejaki Łęcki strzelił do posterunkowego, przyczem zagroził jej śmiercią wraz z wydaniem go.

Na skutek tych zeznań policja aresztowała Stefana Łęckiego i podczas dokonanej u niego w mieszkaniu rewizji nic podejrzanego nie wykryto.

Śledztwo w sprawie Łęckiego, było prowadzone w trybie postępowania doraźnego.

Gdy zbliżał się termin przekazania sprawy sądowi doraźnemu, władze śledcze ponownie wezwały Dziegielównę, która zmieniła jednak swe zeznania. Oświadczyła ona, że Łęcki nie ma nic wspólnego z zabójstwem posterunkowego Kopani, że oskarżenie to wniosła ona wskutek zemsty i że chciała przy tej okazji uzyskać 1000 zł. nagrody, które urząd śledczy wyznaczył za ujawnienie sprawcy napadu na posterunkowego Kopania.

Wobec takich zeznań władze śledcze dochodzenie przeciw Łęckiemu umorzyły i pociągnęły Dziegielównę do odpowiedzialności karnej.

Wczoraj Dziegielówna stanęła przed sądem okręgowym, który ją skazał na 6 miesięcy więzienia. (p)

Zbrojny napad pod Łodzią Łupem bandytów padły pieniądze i kosztowności

Władze policyjne ostatnio niemal codziennie alarmowane są wypadkami o napadach bandyckich dokonywanych na terenie województwa.

Niedawno donosiliśmy o zbrojnym napadzie jaki został dokonany przez 3-ch zbirów we wsi Wola-Hrubieszowska. Wskutek zarządzonego pościgu jeden z bandytów został aresztowany.

W dniu wczorajszym policja powiatowa została zaalarmowana o zbrojnym napadzie jakiego dokonano we wsi Emilji gm. Lućmierz.

W dniu wczorajszym o godz. 1 w nocy, kiedy wszyscy domowni-

cy byli pogrążeni snem — do zagrody Jakóba Kosiewicza wtargnęło 3 zamaskowanych i uzbrojonych bandytów. Po steroryzowaniu domowników i zamknięciu ich w piwnicy

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują apteki: F. Wójcickiego, Napiórkowskiego 27, W. Danieleckiego, Piotrkowska 127, Illickiego i Cymmera, Wólczanska 37, J. Hartmana, Miłkowska 1, J. Kahana, Aleksanrowska 80, Sukc. Leinwebra, Plac Wolności 2. (p)

bandyci rozpoczęli rabunek. Łupem bandytów padło 170 zł. i różne przedmioty.

Niespostrzeżeni przez nikogo — bandyci wraz z łupem umknęli. Powiadomiona o powyższym policja wszczęła natychmiast energiczny pościg i jak się dowiadujemy jest już na tropie krwawych zbirów.

Należy zaznaczyć że w ostatnich dniach władze policyjne aresztowały 9 groźnych bandytów — wobec czego należy przypuszczać że i banda grasująca ostatnio na terenie powiatu łódzkiego zostanie zlikwidowana. (p)

Rozłam w radzie miejskiej

Rudy Pabjanickie

Ruda Pabjanicka nie ma szczęścia do radnych. W ciągu dość krótkiej kadencji radni miejscy dwa razy składali swe mandaty z tych czy innych względów osobistych.

Obecnie znów dowiadujemy się, że ośmiu radnych z koła gospodarczego (endecja) złożyło swe mandaty na znak protestu przeciwko polityce gospodarczej magistratu. W ten sposób zdekompletowana została rada Rudy Pabjanickiej, jak również magistrat.

Sytuacja zostanie rozstrzygnięta w tych dniach przez urząd wojewódzki, który bądź zarządzi nowe wybory uzupełniające, bądź też rozwiąże dotychczasową radę i zarządzi nowe wybory. (r)

RADIO.

PROGRAM WARSZAWSKI. ŚRODA.

11.56 — Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z wieży marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny.

12.10 — Program dla dzieci wiejskich. Słuchowisko pt. „Kopciuszka”.

13.00 — Komunikaty: rolniczy, oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej.

13.15 — Przerwa.

14.50 — Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy.

15.10 — Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich pt. „Napoleon a Polska”.

15.35 — Komunikat harcowski.

15.50—16.45 — Koncert z płyt gramofonowych.

16.45 — Przerwa.

17.00 — Odczyt z cyklu org. przez Min. W. R. i O. P. p. t. „Rytmika jako przedmiot nauczania w szkole ogólnokształcącej”.

17.25 — Skrzynka pocztowa.

17.55 — Koncert popołudniowy. Muzyka słowiańska. Wykonawcy Ork. P. R. pod dyr. Józefa Ozmińskiego, Jadwiga Heydukowska (sp.) i prof. L. Urstein (akomp.)

18.50 — Rozmaitości.

19.35 — Skrzynka pocztowa rolnicza.

19.56 — Sygnał czasu.

20.05—20.15. Komunikaty konkursowe Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu dla młodzieży. Transmisja do Krakowa, Katowic i Wilna.

20.30 — Koncert wieczorny w przerwie komunikat Teatrów Miejskich.

Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozmińskiego, Romana Jasiński (fort.) Wiktor Brej (tenor) i prof. Urstein (akomp.)

21.35 — Literacki występ autorski. Transmisja z Poznania. Komunikat lotniczo-meteorologiczny, PAT.

22.30—23.30 — Transmisja muzyki tanecznej z dancingu „Oaza”.

4 maszty — 6000 miejsc.

CYRK EMPIRE-MEDRANO HAGENBECK

Łódź, Plac Ogórowskiego

DZIŚ o g. 4 pp. i 8,15 w Niedowolnie ostatnie przedstawienie

Ostatnia jedyna sposobność obejrzenia wspaniałego programu.

Jutro cyrk wyjeżdża do Warszawy.

Zabójstwo dziennikarza

który za dużo wiedział

W mieście Laredo w Stanach Zjednoczonych niewykryci sprawcy zastrzelili reportera miejscowego pisma, który zdołał nagromadzić wiele wiadomości o przemyślnictwie z Meksyku do Stanów Zjednoczonych i zaczął drukować w swym piśmie rewelacje na ten temat. Bądź co bądź nawet niedalekie sąsiedztwo z Meksykiem nie jest w stanie usprawiedliwić w Stanach Zjednoczonych podobnych metod zmuszania dziennikarza do milczenia.

Zwyżka dolara była zjawiskiem przejściowym

Stery gospodarcze spokojne są o los złotego

Obroty na giełdzie dewiz nie przekraczają normalnej normy ostatnich tygodni. Całe zapotrzebowanie pokrywa Bank Polski przy nie wielkim udziale banków prywatnych. Dewizy New York notują bez zmiany 8,90, transakcje dolarami przeprowadzono ostatnio na nielicznych tylko zebraniach również po kursie 8,90.

Na rynku prywatnym dolar nadal tendencję zwyżkową. Piąca zaś 8,94—8,94 i pół. Jak stwierdziliśmy już w naszym poprzednim sprawozdaniu, zwyżka ta ma charakter przejściowy i wywołana została w pierwszym rzędzie okresem chrześcijańskich i żydowskich świąt Wielkanocnych, w którym to okresie zwyczajnie banki nasze otrzymują od swoich korespondentów amerykańskich polecenia wypłat rocznie emigrantów efektywnych dolarów. Ponieważ polskie instytucje pieniężne nie posiadają większych zapasów dolarów efektywnych — w normalnych bowiem czasach jest to zupełnie zbyteczne ze względu na mały popyt na gotówkę, duże natomiast zapotrzebowanie czeków i przekazów zagranicznych — muszą one siłą faktu nabywać obecnie na rynku efekty, ażeby móc wypłacić liczne przekazy z Ameryki.

Drugą przyczyną zwyżki gotówki dolarowej jest gra drobnych spekulantów — którzy zadawalniali się minimalnym czasem nawet kilkuzłotowym zyskiem. Spekulacja wykorzystuje z jednej strony fakt małej podaży efektywnych dolarów z drugiej strony niepomyślnie chwilowo położenie gospodarcze, wywołane zastożem w niektórych gałęziach przemysłu i powstałym ślad głodem gotówkowym — wręcz przesilenie nie stanowisku ministra skarbu.

Zauważyć należy, że kurs dolara wynosi przed świętami 8,90, obecnie zaś jak wyżej podaliśmy 8,94 i pół, czyli zwyżka wynosi tylko 4 i pół gr. na dolarze. Podobne wahania dolara notowano w ostatnim czasie również i w innych państwach.

Zwyżka dolara wywołała w kołach zdala od spraw finansowych stojących pewnie obwy o kurs złotego. Zaniepokojenie to jest zupełnie bezpodstawne, przedewszystkiem bowiem czekaj i przekazy dolarowe utrzymują się na niezmiennym poziomie, następnie zaś pokrycie kruszcowo-walutowe naszej instytucji emisyjnej wynosi obecnie 64,4 proc., czyli jest dzięki ostrożnej polityce Banku Polskiego o 24 proc. wyższe od przewidzianego pokrycia statutowego, nie mówiąc już o tem, że Bank Polski dysponuje kredytem rezerwowym w głównych bankach emisyjnych w wysokości 20 milj. dol. — z którego może każdej chwili pokryć z łatwością wzmożone zapotrzebowanie walut obcych.

Na ostatnim posiedzeniu rady Banku Polskiego postanowiono zwiększyć znacznie rezerwę dolarów gotówkowych Banku, ażeby zaspokoić każde zapotrzebowanie chociażby nawet zupełnie niesprawnie przewidziane gospodarczymi potrzebami. Zdaje się, że to rozwiązanie przysłuży się naczelnaj instytucji — będzie niepotrzebne, ponie-

waż za kilka dni przesłane z Ameryki dolary wrócą częściowo do kas banków a spekulacja po mianowaniu rządu wkrótce się uspokoi.

W związku ze zwyżką dolara podniosły się ruble złote na 4,65. Kursy dewiz europejskich kształtowały się według podstawowego kursu dewizy New York, utrzymują się wobec tego na prawie niezmiennym poziomie. Transakcje czewońcami sowieckimi przeprowadza się na 1,85—1,90 dolarów.

Z ważniejszych wydarzeń na rynkach światowych wymienić należy przeprowadzenie fuzji Chase National Bank i Chase Securities Corporation American Express Company. Połączone towarzystwa reprezentują łącznie kapitał przeszło 1 i pół miljarda dol. i rozporządzają rezerwami w wysokości około 283 milj. dolarów. Nowojorski Federal Reserve Bank postanowił utrzymać stopę dyskontową na niezmiennym poziomie. Bank Rzeszy Niemieckiej poczynił dalsze zakupy złota w Ameryce. Ostatnia transakcja Banku Rzeszy wynosiła 11 milj. dol., w ciągu zaś marca i kwietnia r. b. zakupił on w Federal Reserve Bank w New Yorku złota za 41 milj. dol. W związku jednak z do-

powowaniem na rachunek Banku Francuskiego zmniejszył się zapas złota Banku Rzeszy na dzień 6-go kwietnia r. b. w porównaniu ze stanem z dn. 28-go marca r. b. z 2.682,4 na 2.579,5 milj. marek. Zapas dewiz wysokoceny spadł z 35,9 na 33,6 milj., portfel wekslowy zmniejszył się z 2.295,7 na 2.148,3 milj. Obieg biletów bankowych spadł z 4.821,9 na 4.446,6 milj., natomiast natychmiast płatne zobowiązania zwiększyły się z 478 na 668,5 milj. marek. Według ostatnich wiadomości ostateczna suma długu wojennego Niemiec ustalona została przez rządczoznawców państw wierzycieli Niemiec na 50 miljardów marek. Rząd hiszpański udzielił swego zezwolenia grupie bankowej na utworzenie banku dla handlu zewnętrznego. Kapitał nowego banku wynosić ma 150 milionów pesetów. Rząd hiszpański udzielił bankowi pożyczki w kwocie 15 milj., które mają być spłacone w ciągu 15 lat. Zadaniem nowego banku ma być przeprowadzanie operacji kredytowych między Hiszpanją a Portugalją, Brazylią, Argentyną, Chile, Peru, Ameryką Centralną i Filipinami. Czechosłowacki Bank Narodowy ogłosił dane cyfrowe z których wynika, że w

okresie ostatnich trzech lat, t. j. od 1.4. 1926 do 1.4. 1929 zapas kruszców Banku wzrósł z 1.074 milj. do 1.206 milj. koron czeskich, zapas dewiz z 1.202 na 1.780 milj., a obieg biletów bankowych z 7.148 na 7.333 milj. koron.

Na rynku akcyjnym panuje w dalszym ciągu zastój, brak gotówki uniemożliwia bowiem dokonywanie większych transakcyj. W grupie bankowej wzmożonem zainteresowaniem cieszy się od kilku dni Bank Polski który dzięki temu podniósł się o 4 proc. Również Bank Związku Spółek Zarobkowych zyskał w porównaniu z notowaniami z dn. 6-go b. n. 2,4 proc. Bank Zachodni, którego akcje cieszą się dobrym popytem wypłacił ma za rok ubiegły dywidendę w wysokości 9 proc., gdy za rok operacyjny 1927 wypłacił 8 proc. Bank Cukrownictwa wypłacił ma za r. 1928 12 proc. dywidendę.

W dziale akcji przemysłowych obniżył się w tygodniu ubiegłym Miedziołów o 2,6 proc., o Węgiel o 1,9 proc. Inne papiery zmian nie ujawniły. Pożyczki państwowe i listy zastawne utrzymały się na poziomie z dn. 6-go kwietnia.

A. Z. W.

GIEŁDA.

GIEŁDA WALUTOWA.

GOTÓWKA.

Dolary —

CZEKI.

Belgia 123,87
Holandia 358,13
Londyn 43,29—43,28 i pół
Nowy Jork 8,90
Paryż 34,85
Szwajcaria 171,68
Sztokholm 238,35
Wiedeń 125,26
Włochy 46,71
Berlin 211,45 i pół

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Dyskontowy 125
Handlowy 120
Polski 165,50
Zachodni 85,50
Zarobkowy 85
Elektr. Dąbrow. 100
Firley 49
Cegielski 40 — 41
Lilpop 34,25
Starachowice 29

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Pożyczka inwestycyjna 105,25 — 105.
Dolarówka 92
5 proc. konwersyjna 67
5 proc. konwers. kol. 59
Pożyczka dolarowa 84,50
Kolejowa 102,50
8 proc. B-ku Gosp. Kraj. 94
7 proc. B-ku Gosp. Kraj. 83,25
4 i pół proc. listy zast. ziemskie zł. 48,50—48,30
4 i pół procent. m. Warszawy zł. 46,25
8 proc. m. Warszawy zł. 67,75
10 proc. m. Siedlec 68,50

Ożywienie w handlu
Przyjeżdżają kupcy prowincjonalni

Onegdaj poraz pierwszy od szeregu tygodni przyjechali do Łodzi w większej ilości kupcy prowincjonalni zakupując letnie towary. Transakcje były bardzo utrudnione, gdyż sprzedawcy łódzcy domagali się wyłącznie gotówki, dając wzajemnie upust do 25 proc. Pomimo niezadowolenia kupców prowincjonalnych dokonano dość sporo transakcyj gotówkowych.

W dniu dzisiejszym oczekiwani są kupcy z Białegostoku i Małopolski, którzy również zapowiedzieli swój przyjazd, aczkolwiek byli uprzedzeni, że ich dostawcy domagają się będą wyłącznie gotówki, by uchronić się od masowych protestów, które wiele firm zrujnowały w ostatnich tygodniach.

O ile pogoda dopisze, spodziewają się kupcy tutejsi ożywienia w handlu w tydzień po żydowskich świątach wielkanocnych. (b)

MACA

cienka ręczna

w świeżym stanie jest do nabycia w znanej i w wszelkie udostępnienia techniczne zapatrzonej oraz odpowiadającej wszelkim wymogom higienicznemu piekarni

K. A. BRUS
Zawodnika 17, tel. 37-32

Ogólnopolski bieg na przelaj ul. kwiet

W niedzielę, dnia 21 b. m., odbędzie się trzeci z kolei ogólnopolski wiosenny bieg na przelaj dla kobiet.

Pierwszy bieg w 1927 r. wygrała Raźniewska z „Kruszendera”. W roku 1928 pierwszą była Rokoszanka z „Warszawianki”. W bieżącym sezonie najpoważniejszą rolę odegrać mogą ślaczanki z Łodzi prawdopodobnie pojedzie na bieg p. Rytlówna z Ł.K.S.-u która w zeszłym roku zajęła 5-te miejsce.

Wiadomości sportowe

Mecz zapasniczy Turniej gier sportowych Zawody o mistrzostwo

Warszawa — Łódź 7:0
Katastrofalna klęska łodzian

Mecz zapasniczy międzymiastowy pomiędzy reprezentacjami Warszawy i Łodzi zakończył się katastrofalną porażką łodzian 7:0. Warszawianie górowali pod względem techniki i rutyny. Łodzianie natomiast imponowali pod względem fizycznym. Wyniki były następujące: Waga musza: Siniarski (PTA Warszawa), mając zdecydowaną porażkę na punkty, rzucił w 12 min. na łopatkę Grossa (Siła — Łódź). Waga kogucia: Galski (Skra — Warszawa) bije Fiszera (Bachkociba — Łódź) w 6 minut. Waga piórkowa: Szajewski (Świt — Warszawa) bije w 6 min. Bergera (Siła — Sokół — Łódź). Waga lekka: Bęjniak (YMCA — Warszawa) — bije w 6 min. Bergera (Siła — Łódź), wykazując wysoką klasę. Waga średnia: Gedanko (Makabi — Warszawa) — bije w 7 minut Szmida (Sokół — Łódź). Waga półciężka: Zbrożek (Skra — Warszawa) — bije w pierwszej minucie Kalkowskiego (Sokół — Łódź). W wadze ciężkiej: Sasorski (Legia — Warszawa) w 40 sek. bije Turka (Siła — Łódź).

Warto zaznaczyć, iż w reprezentacji stolicy wystąpił zawodnicy, którzy brali udział w mistrzostwach Europy w Dortmundzie.

Bieg uliczny gazeciarzy warszawskich

„Kurier Poranny” w Warszawie zamierza zorganizować bieg uliczny dla roznosieli gazet. Jak wiemy zagranicą imprezy takie już organizowała niejednokrotnie. Szczególnie popularne są uliczne biegi kolarskie dla gazeciarzy w Paryżu. Trzeba przyznać, że pomysł „Kurjera Porannego” jest bardzo dobry. Gromady chłopców ulicznych napewno wezmą udział w tej szlachetnej konkurencji, a odpowiednią nagrodą (oczywiście nie pieniężną) niedługo z pośród szybkońskich zachęci do uprawiania sportu.

Warszawa — Łódź

A.Z.S. warszawski organizuje w sobotę i niedzielę bieżącego tygodnia turniej gier sportowych z udziałem drużyn łódzkich. W piłce koszykowej spotkają się zespoły meskie Y.M.C.A. i Triumf z Łodzi oraz Y.M.C.A. i A.Z.S. Warszawa. Panie grać będą w siatkówkę, przytem Łódź reprezentować będzie drużyna W.K.S.-u w składzie: Kobieliska, Gundelachówna, Centówna, Dubasówna, Zdzieniecka, Gałajówna M. i H. oraz Buszcówna. Mecz ten będzie rewanżem po przegranej W.K.S.-u z A.Z.S.-em w Łodzi w stosunku 30:18.

P.Z.G.S. w porozumieniu z P.U.W.F. organizuje latem 2 obozy instruktorskie w grach sportowych. Ilość uczestników każdego obozu określono na 40 osób. W obozach szkolić się będą kobiety i mężczyźni w nauczaniu gier sportowych oraz sędziowaniu. Wychońkowie obozów zostaną po ukończeniu kursu przeegzaminowani przez komisję P.Z.G.S. Kandydatów do obozów wybiorą władze poszczególnych okręgów gier sportowych.

O ile można się obecnie zorientować, każdy okręg da 5 mężczyzn i 5 kobiet. Ostatecznie o przyjęciu kandydatów decydować będzie zarząd P.Z.G.S.

Jako teren obozów przewiduje się Skole, Puławy, Sulejów.

Strona techniczna organizacji obozów zajmie się P.Z.G.S., a sfinansuje imprezę P.U.W.F.

TABELKA GIER

Gier	St.	br.	Pkt.
1. W.K.S.	3	16:7	6
2. Orkan	2	9:2	4
3. Ł.T.S.G.	3	19:7	4
4. Burza	3	8:5	4
5. Union	3	11:11	2
6. Ł.K.S.	2	5:6	2
7. Turyści	2	6:7	2
8. Hakoah	7	5:11	2
9. P.T.C.	2	6:8	1
10. Widzew	3	7:10	1
11. Sokół	3	3:21	0

Zawody o mistrzostwo okręgu w grach sportu siatkówce i koszykówce

Jak się dowiadujemy, L. O. Z. G. S. przystępuje w bieżącym miesiącu do rozgrywek mistrzostkich w grach sportowych, t. j. w siatkówce i hazenie drużyn żeńskich oraz siatkówce i koszykówce zespołowych meskich. Udział drużyn będzie bardzo liczny, gdyż do samej koszykówki zgłosiło się 20 drużyn. Mistrzostwa rozegrane będą systemem ligowym w jednej rundzie. Po skończonych rozgrywkach nastąpi podział drużyn na klasy według kolejności tabeli mistrzostkowej. Mistrzowie w każdej grze przystąpią do rozgrywek obwodowych. Zdobywcy pierwszych miejsc w poszczególnych obwodach staną do finałów o mistrzostwo Polski.

Zgodnie z powyższym planem mistrzowie Łodzi w grach sportowych rozegrają mecze z mistrzami Kielce i Krakowa. Przyjąć należy, że Kielce nie odegrały najważniejszej roli w bieżącym sezonie, gdyż zarówno Łódź, jak i Kraków w grach sportowych ma stare, rutynowane zespoły.

Pozostałe obwody zostały zestawione w następujący sposób: 1) Poznań gra ze Śląskiem i Pomorzem, 2) Wilno spotka się z Warszawą, 3) Lwów będzie walczył z Lublinem i Okręgiem Wołyńskim.

Zeszły rok mistrzostw w piłce koszykowej dał walkę między Poznaniem, Warszawą i Łodzią. W innych grach sportowych mistrzów Polski nie mieliśmy.

Rok bieżący będzie zażartą walką najprawdopodobniej Poznania, Łodzi, Warszawy i Krakowa. Chociaż i Śląsk może zrobić niespodziankę.

Łódź dotychczas liczyć może na poważne sukcesy w koszykówce i siatkówce. Hazena dopiero weszła na drogę racjonalnego rozwoju.

ZAWIADOMIENIE.
W pierwszorzędnym ZAKŁADZIE FRYZJERSKIM DAMSKIM I MĘSKIM
M. KUPKI, POŁUDNIOWA 12
CENY ZOSTAŁY OBNIŻONE:

Salon damski: Strzyżenie Pań Zł. 0,80 Strzyż. uczenie Zł. 0,60 Wodna ondulacja od Zł. 1.- Mycie głowy wraz z elek. suszeniem włosów Zł. 1.-	Salon męski: Golenie . . . gr. 40 Strzyżenie . . . 80 . . . chłopców . . . 50 Mycie głowy . . . 50 Elektr. masaż . . . 50 Manicure . . . 70
--	--

Salon damski prowadzony jest pod kier. wybitnego fachowca p. Franciszka, b. współpracownika firmy Radoszycki

Skład Nasion i Kwiatów
poleca
Nasiona warzywne, pastewne, okopowe i kwiatowe pierwszorzędnych hodowców.
Zakładanie parków, ogrodów owocowych wraz z całkowitem przeprowadzeniem robót podług wszelkich wymagań
I. Skorasiński dawn. J. Gernoth
w Łodzi, ul. Konstantynowska 37 róg Gdańskiej.
Stała inspekcja nad ogrodami
Cenniki wysyła się gratis i franco 1095-5

ZAWIADOMIENIE
o otwarciu pierwszorzędnego ZAKŁADU FRYZJERSKIEGO
Damskiego i Męskiego
STANISŁAW
Główna 23 (róg Główniej i Sienkiewicza)
b. pracown. f. „Marjan” i b. dzierżawcą Zakładu, Główna 20
Ku uwadze: W salonie męskim pracuje p. Bronisław z firmy „Adam”.
Polecam się Sz. Klienteli i pozostaje z poważaniem
STANISŁAW WAWRZYŃKIEWICZ

FOTOGRAFUJĄCIE SIĘ
gdzie tanio i dobrze
TYLKO
u „Zjednoczonych Fotografów”
Łódź, ul. Narutowicza 13. Telefon 25-00
Ceny konkurencyjne:

12 Fotografii m. biust	Zł. 3
6 Pocztówek retuszowanych	„ 5
6 Fotografii gabinetowych	„ 15
1 Portret duży rozmiar 40x50 cm. z nat. cała figura	„ 15

UWAGA:
Od p.p. Amatorów przyjmuje się wszelkie roboty fotograficzne.
Niepogoda nie robi różnicy w zdjęciach.
Zakład czynny bez przerwy od 9-ej do 7-ej wiecz.
Agentów firma nasza nie wysyła.

Do sprzedania DOM
w Łodzi, ul. Moniuszki 8.
Roczny dochód brutto wynosi 17.874 zł. 20 gr. Oferty poniżej ceny 311.000 zł. nie będą rozpatrywane. Oferty wyłącznie pisemnie przesyłać pod adresem:
Likwidator mienia b. Azowsko-Dońskiego Banku, Warszawa, Al. Jerozolimskie 75 m. 20. 089-1

ZWRÓCIĆ UWAGĘ!!!
Wyrób i Sprzedaż
najwykwintniejszych ubiorów męskich, damskich i dziecięcych oraz przyjmuję wszelkie obstalunki po cenach przystępnych
Z. ZALCMAN
Łódź, Główna 24. Telefon 64-14.
UWAGA: pracownia na miejscu.

Prenumerata
miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5,50, za odosłaniem — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6,50; zagranicą — zł. 10.—
Wydawca: Tow. Wydawniczo-Prasowe, Sp. z o. o.
Drukarnia „Głosu Polskiego”, Łódź, ul. Piotrkowska 86.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
Lekarzy - specjalistów
ZAWADZKA 1
czynna od 8 rano do 9 wiecz 11-12) przyjmuje
2-3) kobieta-lekarz
w niedzielę i święta od 9-2 pp. leczenie chorób wenerycznych, moczopłucnych i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper.
Konsultacje z neurologiem i urologiem.
Gabinet. Światło lecznicze Kosmetyka lekarska.
Oddzielna poczekalnia dla Kobiet
PORADA 3 ZŁ. 209-1

Kto chce mieć Radjo dobry aparat na spłaty 6-miesięczne, niech się zwróci do firmy
POLSKIE RADJO
Inż. KRZYŻANOWSKI i S-ka
955 ul. Andrzeja № 4.
Bezpłatna próba z ustawieniem aparatu w mieszkaniu klienta nie zobowiązuje do kupna.

UŻYWAJ GRANULKI RUSSYANA!
Złoty i Niekawodny środek od
KASZLU
DUSZNOŚCI i CHRYPKI
FABRYKA CHEMICO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA

NASIONA
warzywne pastewne i kwiatowe pierwszorzędnych firm krajowych i zagranicznych pierwszej jakości do nabycia w składzie aptecznym
B. PIŁC
Łódź, Plac Reymonta 5/6 (Górny Rynek)

ODCISKI ZGRUBIACA
USUWA BEZ BÓLU I BEZPOWROTNE
LNANY
KLAWIOL
FABRYKA CHEMICO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA

Dr. med. HELLER
Choroby skórne i weneryczne
UL. NAWROT 2
TELEFON 79-89
Przyjmuje do 10 r. i od 4-8 wiecz. w niedzielę od 11-2 po południu
Dla pań spec. od godz. 4-5 po poł. dla niezamożnych,
CENY LECZNICZE.

Dr. med. LUDWIK RAPEPORT
Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych.
ul. Pr. Narutowicza (Dzielna) 25,
Telefon 44-10.
Godz. przyjęć od 1-2 i od 4-8 p. p.

Dr. NEUMARK
ul. Moniuszki 5, tel. 70-50
choroby skórne i weneryczne
oświetlenie lampą kwarcową leczy nie żyłaków. 70-10
Godz. przyjęć 11-2, 5-8, panie 5-9

Fabryka Napijów Gazowych „ZRÓDŁO”
Z. Gomoliński
Kilińskiego 97,
Tel. 9 87 i 38-72
Podaje do wiadomości, że z dniem dzisiejszym t. j. 17 b. m. obniżyłem ceny:
1 balon 60-ka zł. 3.—
1 balon 30-ka zł. 1,50
1 balon 15-ka gr. 75 z dostawą i lodem.

R. i F. Krauss
daw. „Auer”
Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 146.
SKŁAD ARTYKUŁÓW do oświetlenia gazowego, elektrycznego, naftowo-żarowego.
NAJLEPSZE baterje, zapalniczki, Krzemienie, Koszulki gazowe i naftowe. 086-12

MAJSTER
na oddział przygotowawczy tkalni, do jednej z większych fabryk potrzebny.
Zgłaszać się do Związku Majstrów, Zeromskiego 74.

PERFUMY
oraz wszelkie artykuły kosmetyczne w bogatym wyborze
NASIONA
warzywne, pastewne i kwiatowe pierwszorzędnych firm krajowych i zagranicznych pierwszej jakości poleca:
M. WŁODAREK
Skład Materjałów Aptecznych
RZGOWSKA 7.
Tel 15-04
— CENY PRZYSTĘPNE. —

OGŁOSZENIA DROBNE

KUPNO I SPRZEDAŻ
BIŻUTERJE
kupuję. Pełną wartość placę. Solidne traktowanie „Preciosa”. Piotrkowska 125 w podwórzu, 931

BIŻUTERJA
zegarki na raty, ceny gotówkowe „Preciosa”. Piotrkowska 125, w podwórzu. 931

LIMUZYNA
6-osobowa marki „Steyr” w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość: Sejmik Łódzki, ul. Piotrkowska № 100, II piętro, pokój № 11.

ELEGANCKIE
stopy, kapa, ręczne filety, okazjynie tanio do sprzedania. Kon ul. Nowomiejska 4, prawa oficyna, ostatnie wejście. 1057

2 PLACE
położone na ul. Przemysłowej tanio do sprzedania. Wiadomość u właściciela Przemysłowa 11 przy Erzezińskiej od godz. 5-7 wiecz, 1030-2

„KREDYTOPOL”
PIOTRKOWSKA № 70, tr. II piętro. Sprzedaż bielizny, galanterji, garderoby, koldry watowe, gobelinowe, parasolki, franki i inne towary. CENY KONKURENCYJNE. Uwaga: Dla urzędników państwowych, komunalnych i pracowników prywatnych rabat, 956-8

KINO SPÓŁDZIELNIA
ul. Sienkiewicza 40.
Dziś i dni następnych!
„Miłość i Izy Szopena”
Dramat wielkich uczuć wielkiego człowieka
W rolach głównych:
Pierre Blanchard i Mary Bell
NASTĘPNY PROGRAM:
Ciernista droga księżniczki Woroncowa
W rolach głównych:
Włodzimierz Gajdarow, Grzegorz Camara, Mary Kid i in.
Początek seansów w dni powszednie z wyjątkiem sobót, o g. 4 p. p. zaś w soboty, niedziele i święta o g. 12 w p. Ostatni seans o godz. 10.
Na 1-szy seans ceny miejsc niższe.

Maca tanio!
tylko **Południowa 9**
do nabycia wszelkie gatunki macy, jak naprz. **poznańska, litewska, amerykańska** oraz **cienka krajowa.**
I. Blimbaum
(sklep frontowy)

Dr. med. Zygmunt Datyner
Urolog.
Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych.
Przyjmuje od 9-10 i od 6-8 w.
Piramowicza 11 (dawn. Ogińska).
Tel. 48-95.
OKAZJA
Stary ręczne filotowe od 50 złotych w Atelier Przemysłu Artystycznego Łódź, Piotrkowska 81
ROWERY
Zawadzkiego, Kamińskiego i innych oraz różnych marek zagranicznych nabyć można najtaniej i najdogodniej w fabrycznym składzie **„Dobropol”** Łódź, Piotrkowska 73 w podwórzu tel. 58-61.

ZAKŁAD KRAWIECKI
L. Staśkowski Piotrkowska 235 poleca ubiory gotowe i na zamówienia. Warunki dogodne. 705-n

PRACOWNIA OBUWIA
Feliks Gabara, Przejazd 24, poleca trwale i wykwintne obuwie damskie, męskie i dziecięce po cenach przystępnych. Reperacje na miejscu. 022-51

PRACOWNIA
wykwintnego obuwia J. Pozorski, Piotrkowska Nr. 92, tel. 59-42. (Sklep w podwórzu). Wykonywa obuwie męskie i damskie oraz wszelkie reperacje po cenach umiarkowanych, 75

POSZUKUJE
pożyczki 6,000 zł. jako procent oddam 5 pokojowe mieszkanie z kuchnią przedpokojem i światłem elektr. w Zgierzu. Oferty pod literę „R” kierować do adm. „Głosu Polskiego” 1070

ZDOLNE
szwaczki i uczenie zgłoszą się do Ochrony Kobiet, Piotrkowska 104-a 1077

ZAGUB. DOKUMENTY

ZGINEŁA
matrikuła wydana przez Gimnazjum Niemieckie na nazwisko Egona Hoffmana ucz. kl. I 105:

Ogłoszenia za wiersz milimetrów 1 szpaltowy.
1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 50 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane po tekście 50 gr. str. 5 szpalt. — Zwyczajnie 10 gr. str. 10 szpalt. Drobnie 12 gr. od wyrazu najmniejsze 120 zł. Poszuk wanie pracy 10 gr. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. 010. — szenia zamieszkiwane obciążone sa o 50 proc. firm zarz o 10) or za zastrzeżone miejsca 100 aty